

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: e-support s.r.o., IČO: 27415970,
se sídlem Praha 5, Na Cihlářce 3177/30,

proti
žalovanému: Ministerstvo životního prostředí
se sídlem Praha 10, Vršovická 1442/65,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2017, č. j. 510/560/17 14981/ENV/17,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2017, č. j. 510/560/17 14981/ENV/17, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 3 000 Kč.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo k odvolání žalobce částečně změněno rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) ze dne 23. 1. 2017, č. j. ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.013/17/BJK. Změna rozhodnutí spočívala ve změně výroku č. 1, který po úpravě zněl tak, že se žalobci dle § 125d odst. 7 písm. d) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (dále jen „vodní zákon“), ukládá pokuta ve výši 50 000 Kč za správní delikt dle § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona, kterého se žalobce dopustil tím, že podle zjištění ČIŽP nesplnil povinnosti stanovené § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona, neboť dne 2. 9. 2015 nedodržel podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo – malá vodní elektrárna ve Skalici nad Svitavou povoleno a uvedeno do

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

provozu, především za nedodržení minimálního zůstatkového průtoku $0,4 \text{ m}^3/\text{s}$ ve vodním toku Svitava v ř.km 51,786 pod vzdouvacím stavidlem ve Skalici nad Svitavou, stanoveného rozhodnutím OkÚ Blansko, RŽP č. j. RŽP 844/99-Ba ze dne 26. 5. 1999 a Manipulačním řádem schváleným MěÚ Boskovice, č. j. DMB0 3395/2013 ze dne 14. 3. 2013, neboť průtok zjištěný úředním měřením Českého hydrometeorologického ústavu (dále jen „ČHMÚ“) v uvedeném místě byl dne 2. 9. 2015 v čase 10:25 – 10:50 hod. SEČ pouze $0,1672 \text{ m}^3/\text{s}$. Ve zbytku, tj. ve výroku 2, kterým byla žalobci dle § 79 odst. 2 a 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“) a v souladu s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, uložena povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 2 000 Kč, neboť řízení ve věci bylo vyvoláno porušením právní povinnosti žalobce a jednalo se o zvláště složitý případ, ke kterému byl přibrán znalec z jiného oboru než psychiatrie, bylo rozhodnutí ČIŽP potvrzeno.

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný k námitkám žalobě uvedl:
3. K námitce „*Nenaplnění skutkové podstaty vymezeného správního deliktu*“ žalovaný konstatoval, že v řešeném případě bylo možné použít pro sankcionování správního deliktu jak § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona, tak i § 125c odst. 1 vodního zákona. ČIŽP zvolila v tomto případě pro sankcionování § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona, a to proto, že byla v tomto konkrétním případě porušena jak podmínka č. 2, za které bylo vodní dílo povoleno ve vodoprávním rozhodnutí vydaném Okresním úřadem Blansko č. j.: RŽP 844/99-Ba, vyhotovené dne 26. 5. 1999, tak i schválený manipulační řád tohoto vodního díla. Konstatoval, že „*Podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno*“, jsou vždy stanoveny v rozhodnutí (povolení) vodoprávního úřadu, které spojuje v jednom rozhodnutí jak nakládání s vodami, tak i povolení stavby nebo její změny. V tomto konkrétním případě vydal Okresní úřad Blansko rozhodnutí č. j. RŽP 844/99-Ba vyhotovené dne 26. 5. 1999, kde v podmínce č. 2 vodoprávní úřad stanovil, že minimální zůstatkový průtok (dále jen „MZP“) pod vzdouvacím stavidlem na řece Svitavě musí být u předmětné malé vodní elektrárny (dále jen „MVE“) zachován v min. množství $0,400 \text{ m}^3/\text{s}$. V podmínce č. 3 bylo dále také stanoveno, že ke kolaudaci bude předložen Provozní a manipulační řád MVE. V něm bude mimo jiné řešeno převádění MQ do toku pod odběrným místem a způsob kontroly jeho dodržování, manipulace pro normální provoz a pro převedení velkých vod. Ve schváleném manipulačním řádu předmětné MVE je pak v části C nazvané: „*Základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou na vodním díle*“, minimální zůstatkový průtok a jeho dodržování na předmětné MVE detailně řešeno na str. 8 až 9, kde je uvedeno mimo jiné, že:
 - „*C1. Primárně je nutné zachovat veškeré říční průtoky do výše minimálního zůstatkového průtoku $Q_{MZ} = 0,40 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ v korytě řeky Svitavy...*“
 - Dále bod „*C5. Při opadávání povodně se klapka postupně vztyčuje až do konečné (vztyčené) polohy – přitom je nutné v korytě řeky Svitavy pod jezem ponechat průtoky až do výše $Q_{MZ} = 0,40 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$; současně je nutno dbát, aby celý průtok nebyl stažen do náhonu.*“
 - Konečně bod „*E3. Při kritickém nedostatku vody při poklesu průtoků ve Svitavě pod $Q_{celk} \leq 0,9 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (tj. $Q_i \equiv 0,5 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} + Q_{MZ} = 0,4 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$) je nutné MVE odstavit; střídavé vypínání a zapínání turbíny po krátkém čase (cyklování) je nepřípustné.*“ Podrobněji viz ve spisu – „Manipulační řád jez a MVE Skalice nad Svitavou v ř.km 51,786“.
4. Jak vyplývá z citací z předmětného schváleného manipulačního řádu, tak v této části došlo k dalšímu naplnění skutkové podstaty pokutovaného správního deliktu týkající se § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona a MZP, když nebyl dodržen schválený manipulační řád žalobcova vodního díla, tj. MVE Skalice nad Svitavou v ř. km 51,786.
5. Předmětná MVE nebyla povolena a uvedena do provozu pouze kolaudačním rozhodnutím vydaným Okresním úřadem Blansko dne 11. 12. 2001, ale také i výše uvedeným vodoprávním povolením, kde žalobce nedodržel podmínky a povinnosti za kterých bylo vodní dílo povoleno.

Skutková podstata sankcionovaného správního deliktu podle § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona tak byla podle žalovaného jednáním žalobce dostatečně naplněna.

6. K námitce, spočívající v „porušení principu legitimního očekávání“ ohledně výše sankce, žalovaný uvedl, že žalobce uvádí s odkazem na internetovou stránku <https://www.novinky.cz/ekonomika/396894-za-suche-iezv-u-elektroren-padlv-pokutv-ve-vvsi-750-tisic.html>, že výše udělené pokuty je nepřiměřená, s ohledem na ostatní obdobné pokuty udělené ČIŽP v roce 2015. Žalovaný tak dal v této námitce žalobci za pravdu, protože jemu udělená pokuta ve výši 100 000 Kč patří skutečně mezi nejvyšší udělené pokuty v tomto přehledu. To byl také jeden z důvodů, proč žalovaný tuto výši pokuty změnil a snížil na 50 000 Kč.
7. K námitce označené jako „Likvidační výše pokuty“ žalovaný uvedl, že při správní úvaze o likvidační výši pokuty se řídí nejen zákonem předepsanými kritérii, ale také základními principy správního rozhodování, včetně jeho předvídatelnosti. Žalovaný jako ústřední vodoprávní úřad na úseku ochrany vod dbá na vytváření jednotného právního prostředí pro všechny provozovatele. Při sankcionování je tak uplatňován princip postihování shodných skutkových podstat v obdobných případech srovnatelnou výší pokut, s důrazem na zachování preventivního účinku ukládaných sankcí. Uloženou změněnou výši pokuty (50 000 Kč), která činí pouze 5 % z maximální možné výše pokuty u tohoto druhu správního deliktu (1 000 000), pak žalovaný považoval za odpovídající okolnostem a druhu spáchaného správního deliktu. Uložená pokuta pak svou výší nijak nevybočuje z obdobných výší pokut na úseku vodního hospodářství, uložených ČIŽP za obdobné správní delikty v nedávné době (v posledních 2 obdobných řešených případech na MŽP byly sankce uloženy ČIŽP ve výši 60 000 a 80 000 Kč). Žalovaný považoval za rozhodné hledisko porušení zákonné povinnosti, kdy se jedná o naplnění materiální stránky tohoto správního deliktu prokázaným nedodržením stanoveného MZP v přirozeném toku řeky Svitavy. Žalobce, jako provozovatel MVE, tímto porušil své základní povinnosti stanovené mu platným povolením k nakládání s vodami.
8. Pro srovnání dopadů udělované výše pokuty do hospodaření právnické osoby, žalovaný odkázal na usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1400/10 ze dne 31. 10. 2012, kdy uloženou sankci ve výši 50 000 Kč nepovažuje Ústavní soud za likvidační pro jednotlivou fyzickou osobu. Analogicky tedy pro právnickou osobu se z tohoto úhlu pohledu sankce ve výši 50 000 Kč nejeví být také sankcí likvidační. To ostatně vyplývá i z majetkových dokladů doložených žalobcem v první instanci. K tomu žalovaný doplnil, že ukládaná pokuta nesmí mít v konečném důsledku pro pokutovaný právní subjekt ani povahu sankce bagatelní, neboť jako taková by nemohla splnit svou preventivně výchovnou funkci a ani svůj sankční účel. K tomu žalovaný poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19.3.2013, č. j. 8 Ca 226/2009 – 47, podle kterého „*Preventivní prvek postihu chování kontra legem pak spočívá nejen v tom, že samého delikventa odradí od opakování nezákonného jednání, ale i ostatní subjekty vázané týmiž povinnostmi vede k jejich řádnému plnění. Výše postihu proto obecně nemůže být tak nízká, že by tohoto preventivního účinku vůči všem ostatním naprosto pozbývala, resp. dokonce avizovala, že se jim takové jednání vzhledem k přínosu z takové aktivity dokonce vyplatí.*“
9. V tomto konkrétním případě se jedná o tzv. správní delikt, u něhož je zákonem zakotvena objektivní odpovědnost za jeho spáchání (za výsledek), která není vázána na zavinění (úmysl, nedbalost). Správní orgán se tak omezil na zjištění, zda následek, ve skutkové podstatě správního deliktu formulovaný, způsobil svou provozní činností příslušný právní subjekt. Není přitom ponecháno na libovůli správního orgánu, zda toho, kdo se správního deliktu na úseku vodního hospodářství dopustil, potrestá pokutou, ale je to jeho úřední povinností. K problematice objektivní odpovědnosti za správní delikty, vyplývající z příslušných ustanovení vodního zákona, odkázal žalovaný v této souvislosti na konzistentní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na judikát Nejvyššího správního soudu 1 As 51/2008-72 ze dne 10. 7. 2008.

10. K námitce týkající se podjatosti úřední osoby – Ing. J. K. žalovaný odkázal na text odůvodnění rozhodnutí č. j. 2557/560/16; 76383/ENV/16, vyhotoveného dne 15. 12. 2016, kde jsou uvedeny důvody, proč nevyloučilo oprávněnou úřední osobu ČIŽP – Ing. J. K. z projednávání a rozhodování ve správním řízení vedeném pod sp. zn. 1511985/16 a o odvolání žalobce ze dne 1. 11. 2016 proti oprávněnému usnesení ČIŽP č. j. ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.009/16/BJK vyhotovenému dne 19. 10. 2016, o opravě data v odůvodnění usnesení ČIŽP č. j. ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.006/16/BJK vyhotoveném dne 20. 9. 2016.
11. Dále žalovaný k tvrzení o podjatosti, které žalobce dovodil z neprovedení důkazů vylučujících odpovědnost žalobce, uvedl, že díkce § 125l odst. 1 vodního zákona vyžaduje, aby přesvědčivé důkazy vylučující odpovědnost předložil obžalovaný ze správního deliktu a nikoliv správní orgán. Žalobce, ale přesvědčivé důkazy vylučující jeho odpovědnost v tomto případě podle § 125l odst. 1 vodního zákona nepředložil a ČIŽP sama nemusela provádět za žalobce důkazy, vylučující odpovědnost žalobce, jak se mylně domnívá žalobce.
12. K námitce „*Neprovedení navržených důkazů*“ žalovaný uvedl, že příspěvková organizace ČHMÚ je jeden z autorizovaných subjektů pro výkon úředního měření průtoku na vodních tocích, a to rozhodnutím Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví vyhotoveným dne 14. 12. 2001 pod č. j. 986/01/20. Předmětem činnosti ČHMÚ je mimo jiné také zřizování a provozování monitorovací a pozorovací sítě pro sledování kvantitativního a kvalitativního stavu hydrosféry se sledováním množství a jakosti povrchových a podzemních vod v ČR, a to na základě zřizovací listiny příspěvkové organizace ČHMÚ. Podle ČSN 75 14 00 Hydrologické údaje povrchových vod (str. 5 bod 4.2.1) je ČHMÚ jediná odborně způsobilá osoba, uvedená ve Věstníku MŽP č. 2/1997, k vydávání hydrologických dat jako jsou mimo jiné dlouholeté hydrologické řady, které se dále používají pro další účely jako je plánování v oblasti vod, stanovování a výpočet MZP atd. ČHMÚ je také zmocněn jako jediná odborně způsobilá osoba k oprávnění vydávat pro žadatele, kteří plánují odběry povrchových vod nebo stavbu MVE ve vodním toku nebo na derivačním kanále, závazné hydrologické podklady, tj. hlavně tzv. m – denní a n – leté vody. Údaje z provozu vodoměrných stanic dalších právních subjektů, jako jsou např. vodoměrné stanice státního podniku Povodí Moravy zmiňované žalobcem, slouží pouze k jeho interní potřebě, případně k nezávazným informacím pro veřejnost na webových stránkách, protože nemají žádná pověření k vydávání závazných hydrologických podkladů z provozovaných stanic. Takže nelze mluvit o nějakém rozporu důkazů u naměřených hodnot na vodoměrných stanicích ČHMÚ (státní vodoměrná síť) a vodoměrné stanici patřící státnímu podniku Povodí Moravy (vodoměrná stanice byla zřízena pouze k interní potřebě Povodí Moravy s.p.), jak tvrdí žalobce v této námitce.
13. Z hlediska měření MZP pracovníky ČHMÚ, pak ČIŽP poukazovala na to, že uvedený úřad je certifikovaným úřadem pro měření průtoku vody ve vodních tocích na základě rozhodnutí Úřadu pro technologickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví č. j. 986/01/20 ze dne 14. 12. 2001 a ČIŽP není oprávněna zpochybňovat udělenou autorizaci. Žalobce nepředložil žádné relevantní důkazy pro toto zpochybnění. Poznamenal, že primárně je důkazní břemeno vždy na správním orgánu, pokud je však tvrzením obviněného z přestupku (nebo ze správního deliktu) některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal (srov. § 52 správního řádu). Názor žalobce by v podstatě totiž znamenal, že jakékoli jeho tvrzení musí dokazovat správní orgán, což by vedlo ke zcela absurdním situacím (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 – 35). ČIŽP v prvostupňovém rozhodnutí uvedla a zdůvodnila, že výroba el. energie nemusí korespondovat se skutečným průtokem vody v toku (náhonu), neboť MVE vykáže pouze výrobu el. energie na základě skutečně odebrané vody proteklé turbínou, avšak nezohledňuje průtok a odvedení nevyužité vody, např. jalovým přepadem, nebo nevyužité proteklé vody způsobené netěsností lopatek turbíny. Ke konstatování žalobce, zda průměrný průtok náhonem cca 120-250 l/s není z důvodu ochrany přírody a krajiny prospěšnější, než úplné uzavření náhonu, ČIŽP konstatovala,

že naopak, úplné uzavření náhonu by pro vodní tok bylo prospěšnější, neboť v hlavním toku řeky Svitavy by byl dostatek vody pro migraci ryb a obojživelníků a nedocházelo by k promrzávání nebo naopak prohřívání vodního toku způsobené nízkým vodním stavem. S tímto názorem ČIŽP se žalovaný ztotožnil.

14. ČIŽP odmítla povolit výslech navržených svědků žalobcem a jejich konfrontaci, protože považovala tento navržený důkaz za nadbytečný. S odkazem na § 50 odst. 4 správního řádu jí žalovaný dal za pravdu. Další podrobnosti a důvody proč ČIŽP neprovedla všechny důkazy navržené žalobcem, jsou uvedeny na str. 17 až 21 prvoinstančního rozhodnutí. Protože rozhodnutí první a druhé instance tvoří jeden celek, tak žalovaný na tuto část odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal.
15. K námitce nazvané „*Absence ústního jednání*“ žalovaný sdělil, že podle dosud platné legislativy na úseku správního trestání do konce června 2017 není ústní jednání pro řešení správních deliktů jejich obligatorní částí, jako tomu je u přestupků. Tato námitka žalobce je tedy lichá.
16. K námitce nazvané jako „*Nevypořádání se s alternativní skutkovou podstatou*“ žalovaný provedl základní vysvětlení problematiky MZP. Uvedl, že MZP je poměrně mladý právní institut, zavedený do vodního zákona teprve od 1. 1. 2002, kdy vstoupil v účinnost § 36 vodního zákona. Účel stanovení MZP uvedl zákonodárce v § 36 odst. 1 vodního zákona. MZP je průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku. Obecně tedy platí, že při odvádění vody z hlavního koryta vodního toku do náhonu na MVE je vždy nutné nejprve zajistit a zachovat v hlavním přirozeném korytě vodního toku pod vzdouvacím objektem (jezem) na vodním toku stanovený MZP, a pak je teprve možné zbývající množství vody odvádět do náhonu na MVE, a to proto, že z tohoto ustanovení vodního zákona je zřejmé, že zákonodárce považuje za prioritní zachovat dodržení MZP kontinuitu průtoku povrchové vody v hlavním přirozeném korytě vodního toku, a pak teprve dovoluje odvést zbývající množství v řece prostřednictvím náhonu na MVE. To je tedy smyslem stanovení MZP. Z § 36 odst. 2 vodního zákona je zřejmé, že každý MZP musí být vždy ze zákona stanoven v rozhodnutí k nakládání s vodami, v tomto konkrétním případě pak v rozhodnutí vyhotoveném místně a věcně příslušným vodoprávním úřadem Okresním úřadem Blansko pod č. j. RŽP 844/99-Ba, vyhotoveným dne 26. 5. 1999.
17. Žalovanému je z jeho dlouholeté vodoprávní úřední činnosti, tj. z agendy řešených odvolání provozovatelů MVE proti sankcím uloženým ČIŽP, dobře známo, že nedodržování stanovených minimálních průtoků v korytě přirozeného vodního toku pod vzdouvacím objektem MVE, kterým je směřována povrchová voda na umělý derivační kanál (náhon), a dále na MVE, je jedním z nejčastějších porušení právních předpisů na úseku vodního hospodářství provozovateli těchto MVE. Provozovatele MVE k tomu pravděpodobně vede hlavně ekonomický stimul, tj. snaha, pouštět pokud možno veškerou povrchovou vodu z vodního toku přes MVE, a provozovat tak MVE pokud možno vždy maximálně možně vytíženou, a to za všech okolností, tj. nejenom v období vysokých průtoků ve vodním toku, ale také v období průměrných a nízkých průtoků, kdy provozovatelům MVE „vadí“, že vypouští povrchovou vodu formou MZP bez energetického využití zpět do řeky, když by mohli toto množství energeticky využít, a vytížit tak více svou MVE. Toto jsou zkušenosti žalovaného z jeho vlastní sankčně správní i kontrolní praxe získané na druhé instanci za posledních více než 22 let. Žalovanému je také známo, že je tento nešvar provozovatelům MVE pracně a těžce dokazován, a že jedna z mála možností jak to prokázat - je jednorázové autorizované měření MZP prostřednictvím autorizované odborně způsobilé osoby, jako je např. ČHMÚ. Kontrola dodržování MZP pak nemůže být provozovateli MVE oznámena dopředu. V okamžiku oznámení měření MZP kontrolujícím správním orgánem v časovém předstihu před plánovaným měřením provozovateli MVE, by totiž mohl být účel tohoto měření lehce zmařen. Provozovateli kontrolované MVE totiž pak stačí, aby po oznámenou dobu měření pustil povrchovou vodu jinak energeticky využívanou v MVE do koryta řeky v dostatečném množství a po měření opět pokračoval v zaběhlém režimu nedodržování

MZP na stanoveném měrném profilu v toku. Provozovatel MVE má povinnost dodržovat stanovený MZP v přirozeném korytě vodního toku a při nedostatku vody ve vodním toku musí svoji MVE odstavit mimo provoz.

18. Dále žalovaný upozornil na nepřesnosti uvedené žalobcem u času a výroby el. energie vzhledem k popisu a zjištění ČIŽP. ČIŽP neuvedla v napadeném rozhodnutí, že v čase úředního měření tj. 10:25-10:50 vyráběla MVE cca 7-8 kW, ale uvedla, že došlo k postupnému zvýšení výkonu MVE z 2 kWh na 7 kWh mezi 10:00-12:00 hod., přičemž v čase 11:00 hod byla zvýšena výroba na 4 kWh. Uvedené zvýšení bylo vztaženo k výrobě 2 kWh v čase 10:00 hod. Žalobce zde dále také uvedl, že „*Věřím ČIŽP tak lze snadno vyvrátit pohledem na fotografii P9021948.JPG pořízenou v 9:42, kde evidentně není průtok 1000 litrů za sekundu.*“ K uvedenému tvrzení žalovaný uvedl, že pořízená fotografie zachycuje stav vody protékající přes vzdouvací objekt, pod kterým bylo provedeno měření MZP v čase 9:42 hod., tedy před začátkem měření MZP, a žalobce tak svým odvoláním potvrdil, že přes vzdouvací objekt nemohlo protékat množství 1000 l/s. Z uvedeného tak lze odvodit, že větší část vody protékala náhonem na MVE. V další části odvolání se žalobce neztotožnil s tím, že by dovolil bez užitku protéct vodu jalovým odpadem. K tomuto žalovaný podotkl, že protečení vody jalovým odpadem nemuselo být účelové, ale mohlo být způsobeno nedovřením nebo netěsností stavidla jalové propusti. Žalovaný se ve své dlouholeté praxi často setkal s tím, že stavidla nebyla často dověna z důvodu překážek, které ulpěly pod stavidly - jako jsou větve, usazeniny, trámy apod., nebo příčinou bylo to, že stavidla byla v dolní části mechanicky porušena.
19. K námitce označení jako „*Neexistující přetěžující okolnost*“ žalovaný konstatoval, že ČIŽP přihlédla k těmto přetěžujícím skutečnostem:
 - K nedodržování stanoveného průtoku vody v hlavním korytě řeky Svitavy v profilu pod vzdouvacím stavidlem v ř. km 51,789 došlo dne 2. 9. 2015 k významnému ovlivnění průtoku a stavu vody v úseku hlavního toku řeky Svitavy v délce cca 670 m, neboť odpad z MVE zaústíuje do Svitavy až v ř. km 51,116. V době úředního měření byl v hlavním korytě průtok vody odpovídající necelým 42 % MZP, při kterém je ještě možný život vodní fauny a flóry. Uvedená skutečnost nedostatku vody pod vzdouvacím stavidlem a v uvedeném úseku tak v letním období způsobuje značné prohřívání vody spojené s úbytkem kyslíku ve vodě, což může způsobit úhyn ryb a ostatních vodních živočichů žijících v daném, poměrně dlouhém úseku vodního toku. Jak je ČIŽP známo, uvedený úsek řeky Svitavy je úsekem, v němž se vyskytují lososovité ryby a do kterého mají v době tření tyto ryby snahu vytahovat. Nedostatek vody v hlavním korytě řeky Svitavy pod vzdouvacím stavidlem v cca 670 m dlouhém úseku zabraňuje migraci ryb a ostatních vodních živočichů, v zimním období může nedostatek vody způsobit totální promrznutí toku v daném úseku, což může mít za důsledek totální likvidaci veškerého života ryb a vodních organismů.

Dle zjištění ČIŽP se jednalo o dlouhodobý stav, neboť obdobný nedostatek vody v hlavním toku řeky Svitavy pod vzdouvacím stavidlem byl vizuálně zjištěn již při šetření ČIŽP dne 8. 7. 2015. Na základě tohoto zjištění bylo provedeno úřední měření ČHMÚ dne 2. 9. 2015, které potvrdilo dříve zjištěné podezření ČIŽP.

 - K tíži žalobce šlo i to, že v roce 2015 v době abnormálních klimatických podmínek s vysokým deficitem dešťových srážek (nejnižší za posledních 55 let dle zprávy ČHMÚ z prosince 2015), způsobil svojí podnikatelskou činností provozovanou za účelem tvorby zisku nedostatek vody v toku, již tak enormně zatíženého dlouhodobým suchem. Srážkový deficit dosahoval v roce 2015 méně jak 60 % normálu.
 - Tok řeky Svitavy je dle Vyhlášky č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, významným vodním tokem.

20. Dále sdělil, že žalobce v této námitce účelově tvrdí nepravdu, když uvádí, že „Většina MVE je vytvořena tak, že z hlavního toku se odvede část vody novým korytem a po využití energetického potenciálu se vrátí zpět - např. Čertovka v Praze apod. MVE Skalice nad Svitavou, ale je v místě bývalého mlýna. Před několika staletími došlo k přebrazení přirozeného toku a v tomto místě stojí MVE. To co je v napadeném rozhodnutí uvedeno jako „hlavní koryto“ řeky je naopak umělý úzký kanál, který historicky sloužil jen v případě větších průtoků. I na mapě je zřetelné, že náhon navazuje na tok, naproti roku „hlavní koryto“ je odbočka z přirozeného toku. Popis tohoto stavu je i v povolení s nakládání s vodami. OkÚ Blansko, RŽP č.j. RŽP 844/99-Ba ze dne 26.5.1999, který je součástí spisu. Teprve toto rozhodnutí zvýšilo minimální zůstatkový průtok umělým korytem na 400 l/s místo původních 200 l/s. Mlýn spotřebovával veškerou vodu z řeky a teprve v případě, že byl průtok tak velký, že by snižoval výkon, použilo se „hlavní koryto“ řeky.“ Žalovaný argumentoval proti tomuto účelově použitému a nepravdivému tvrzení doslovnou citací ze str. 3 odůvodnění rozhodnutí Okresního úřadu Blansko vydaného pod č. j. RŽP 844/99-Ba a vyhotoveného dne 26. 5. 1999 „Při výpočtu byly zohledněny místní podmínky. Jedná se zejména o tyto skutečnosti.

- Koryto řeky Svitavy v tomto úseku je podstatně menší (téměř poloviční ve srovnání s normálním korytem Svitavy) než koryto náhonu k vodní elektrárně. Dle doložených výpočtů je při průtoku 0, 400 m³/s hloubka vody v korytě vyšší než 0,4 m, což zaručuje vodohospodářskou a ekologickou funkci vodního toku.
- Koryto řeky Svitavy v uvedeném úseku bylo historicky vytvořeno pouze pro malé průtoky, větší protékaly přes náhon MVE a vysoké inundovaly a protékaly nivou“.

Z pouhého srovnání obou textů pak jednoznačně vyplývá, že žalobce zde v této části námitky tvrdí zjevnou nepravdu ve svůj prospěch.

21. K tvrzení žalobce žalovaný označil diplomovou práci Ing. L. M. jako důkaz v tomto správním řízení za irelevantní, protože nezkoumala vůbec hlavní přirozený tok řeky Svitavy, o který se jedná v prvoinstančním rozhodnutí, protože ten trpěl nedodržením stanoveného MZP nedostatkem vody, ale diplomová práce zkoumala pouze umělý kanál (náhon) – (viz str. 43 až 45), této práce, kde je uveden ichtyologický průzkum náhonu. Z hydrologického režimu řeky Svitavy a předmětného náhonu popsaného v tomto správním řízení pak jasně vyplývá, že ryby se přirozeně z hlavního toku, kde byl podkročen MZP stahovaly tam, kde instinktivně vnímaly vyšší průtok vody a větší proud vody, tedy do umělého náhonu. Žalobce zde zapomněl uvést jeden důležitý fakt, a to ten, že se jim pak do cesty v umělém náhonu postavila nepřekonatelná bariéra – stavba MVE, přes kterou se nedostaly ryby ani žádní vodní živočichové dál proti proudu řeky Svitavy. Stavba MVE na umělém náhonu jim tak spolehlivě zabránila v další migraci. Kdyby byl dodržen stanovený MZP v hlavním přirozeném toku řeky Svitavy, tak by i ryby zůstaly převážně v tomto hlavním přirozeném korytě. Uvedená tvrzení žalobce o přínosu umělého náhonu uvedená v této části námitky, tak bere žalovaný spíše jako další přitěžující okolnost, než jako přednost, jak uvádí žalobce. Tvrzení ČIŽP, že „Nedostatek vody v hlavním korytě řeky Svitavy pod vzdouvacím stavidlem v cca 670 m dlouhém úseku zabraňuje migraci ryb a ostatních vodních živočichů.“ je tedy faktem, ne pouhou domněnkou. Úsek hlavního přirozeného koryta řeky Svitavy v délce 670 m je velmi dlouhý úsek přirozeného koryta řeky Svitavy, kde byl prokazatelně v době měření ČHMÚ dne 2. 9. 2015 podkročen MZP. Žalovanému je z jeho dlouholeté praxe právníka a zároveň i stavebního inženýra se specializací na vodní stavby a vodní hospodářství dobře známo, že z komplexního pohledu životního prostředí je každá MVE ze své podstaty cizorodým prvkem v přirozeném vodním toku a jejím působením dojde vždy k zjevnému narušení celého biotopu (a to kvality a kvantity všech složek vodní bioty). Otázkou je pouze to, co lze ještě zákonným způsobem těmto MVE tolerovat. V tomto předmětném případě pak nelze nijak tolerovat nedodržení MZP v hlavním přirozeném toku řeky Svitavy stanovené vodoprávním rozhodnutím. Žalobce také dále v textu této námitky účelově podle potřeby zaměňuje hlavní přirozené koryto řeky Svitavy a umělý náhon tak, jak bylo shora podrobně vysvětleno.

22. K námitce nazvané jako „*Nepřihlednutí k polehčujícím okolnostem*“ žalovaný uvedl, že žalobce nemá pravdu v tom, že by ČÍŽP vůbec nepřihledla k polehčujícím okolnostem, protože ČÍŽP uvedla, že přihledla k tomu, že se území, kde došlo ke správnímu deliktu, nenachází v chráněné oblasti, a ČÍŽP bylo také dále zohledněno i to, že v úseku hlavního toku řeky Svitavy v délce cca 670 m nedošlo k úhynu rybí obsádky ani jiných vodních živočichů.
23. K námitce nazvané jako „*Okolnosti vylučující odpovědnost*“ žalovaný uvedl, že dikce § 125l odst. 1 vodního zákona, na které žalobce tímto textem poukazuje, vyžaduje, aby přesvědčivé důkazy vylučující odpovědnost předložil obžalovaný ze správního deliktu a nikoliv správní orgán. Žalobce, ale přesvědčivé důkazy vylučující odpovědnost v tomto případě podle § 125l odst. 1 vodního zákona nepředložil a ČÍŽP sama nemusela provádět za žalobce důkazy, vylučující odpovědnost žalobce, jak se mylně domnívá žalobce.
24. K námitce nazvané „*Chybějící materiální stránka správního deliktu*“ žalovaný uvedl, že považuje za rozhodné v tomto případě především hledisko porušení zákonné povinnosti, kdy se jedná o naplnění materiální stránky tohoto správního deliktu prokázaným nedodržením stanoveného MZP v přirozeném toku řeky Svitavy. Žalobce tímto porušil své základní povinnosti stanovené mu platným povolením k nakládání s vodami a schváleným manipulačním řádem. V tomto případě došlo nedodržením platného povolení k nakládání s povrchovými vodami (v tomto případě hlavně stanoveného MZP) a porušením schváleného manipulačního řádu MVE k ohrožení životního prostředí - flóry a fauny, ve vodním toku řeky Svitavy. Následek ohrožovacího deliktu (má způsobit újmu v budoucnu) spočívá ve vyvolání reálného nebezpečí (následek ve formě poruchy obvykle chybí), že chybí jen málo k tomu, aby nastala porucha vedoucí k poškození chráněného zájmu. K naplnění skutkové podstaty deliktu ohrožujícího životní prostředí, a tím i k naplnění materiální stránky správního deliktu dojde vždy, když nejsou ze strany subjektu nakládajícího s vodami dodržovány právní předpisy týkající se tohoto nakládání, neboť tím je vyvoláno nebezpečí vzniku poruchy. K tomu odkázal na rozsudek NSS č. j. 6 As 2/2007 – 95 ze dne 26. 9. 2007, podle kterého „*Lze důvodně předpokládat, že zákonodárce se rozhodl sankcionovat pouze taková porušení právních předpisů, která sama o sobě představují určitou nebezpečnost a hypotetickou možnost ohrožení životního prostředí*“. Dle žalovaného formální i materiální stránka sankcionovaného správního deliktu byla v tomto případě naplněna.
25. K námitce „*Nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí*“ žalovaný uvedl, že ČÍŽP přihledla implicitně k § 125l odst. 2 vodního zákona, i když výslovně toto ustanovení v odůvodnění svého rozhodnutí neuvedla. Způsob spáchání byl proveden provozní činností žalobce při jeho podnikání na úseku výroby elektrické energie. Dále uvedl, že na str. 8 odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je slovně ČÍŽP popsán stav v době měření MZP dne 2. 9. 2015 prostřednictvím odborně způsobilé osoby ČHMÚ. Není zde potřeba žádného dalšího výpočtu, posudku nebo rekonstrukce, jak tvrdí žalobce. Rovněž sdělil, že ČHMÚ je jeden z autorizovaných subjektů pro výkon úředního měření průtoku na vodních tocích, a to rozhodnutím Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví vyhotoveným dne 14. 12. 2001 pod č. j. 986/01/20. Předmětem činnosti ČHMÚ je mimo jiné také zřizování a provozování monitorovací a pozorovací sítě pro sledování kvantitativního a kvalitativního stavu hydrosféry se sledováním množství a jakosti povrchových a podzemních vod v ČR, a to na základě zřizovací listiny příspěvkové organizace ČHMÚ. Podle ČSN 75 14 00 Hydrologické údaje povrchových vod (str. 5 bod 4.2.1) je ČHMÚ jediná odborně způsobilá osoba, uvedená ve Věstníku MŽP č. 2/1997, k vydávání hydrologických dat jako jsou mimo jiné dlouholeté hydrologické řady, které se dále používají pro další účely jako je plánování v oblasti vod, stanovování a výpočet MZP atd. Příspěvková organizace ČHMÚ je také zmocněna jako jediná odborně způsobilá osoba k oprávnění vydávat pro žadatele, kteří plánují odběry povrchových vod nebo stavbu MVE ve vodním toku nebo na derivačním kanále, závazné hydrologické podklady, tj. hlavně tzv. m – denní a n – leté vody. Údaje z provozu vodoměrných stanic dalších právních subjektů, jako jsou např. vodoměrné stanice státního podniku Povodí Moravy, slouží

pouze k jeho interní potřebě, případně k nezávazným informacím pro veřejnost na webových stránkách, protože nemají žádná pověření k vydávání závazných hydrologických podkladů z provozovaných stanic. Takže nelze mluvit o nějakém rozporu důkazů u naměřených hodnot na vodoměrných stanicích ČHMÚ (státní vodoměrná síť) a vodoměrné stanici patřící státnímu podniku Povodí Moravy (vodoměrná stanice byla zřízena pouze k interní potřebě Povodí Moravy s.p.) jak tvrdí žalobce.

26. Žalobcem navrhované zpracování znaleckého posudku na základě dostupných údajů, který by určil průtok v celém korytu řeky Svitavy v průběhu měření, průtok elektrárnou a provedl rekonstrukci toho, co se v době měření dne 2. 9. 2015 skutečně událo, je prakticky nemožné, protože se nelze vrátit v čase o cca 2 roky zpět a nasimulovat stejné podmínky, počasí, průtoky v řece Svitavě a manipulace na vodních dílech jako tomu bylo v době měření. Protože rozhodnutí první a druhé instance tvoří jeden celek, tak žalovaný tuto informaci doplňuje a odůvodňuje za ČIŽP do odůvodnění svého rozhodnutí.
27. K námitce nazvané jako „*Porušení práva na spravedlivý proces*“ žalovaný uvedl, že respektuje, že čl. 6 Úmluvy o lidských právech, je obecně platný, tzn. garantuje nejen ochranu v trestním řízení, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale týká se všech právních rozhodovacích procesů. Dané ustanovení se tedy aplikuje i na civilní řízení podle občanského soudního řádu a na správní řízení podle správního řádu. Tento respektovaný výklad vychází z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Ten definoval, že se tento princip vztahuje na všechna řízení, jejichž výsledek je určující pro práva a závazky soukromé povahy. Není tedy rozhodné, v jakém řízení se o věci rozhoduje (civilním, trestním, správním), ale zda je dotčeno soukromé právo.
28. Dále žalovaný odkázal na rozhodnutí ze dne 31. 8. 2016, č. j. 1923/560/16; 54997/ENV/16, a na § 36 odst. 1 a 3 správního řádu a uvedl, že z doslovné citace zákona je zřejmé, že správní řád v § 36 odst. 1 skutečně umožňuje správnímu orgánu určitou omezenou koncentraci správního řízení, a to v zájmu průběhu tohoto řízení (pochoptelně ne na úkor procesních práv účastníka řízení, jde však o to, aby řízení proběhlo a rozhodnutí bylo vydáno ve stanovené lhůtě § 6 odst. 1 a § 71 správního řádu, i když někteří účastníci mohou mít zájem na tom, aby rozhodnutí bylo vydáno v době co nejdelší, popř. nebylo vydáno vůbec). Správní řád zde tedy obsahuje faktickou možnost, aby správní orgán usnesením prohlásil, dokdy mohou účastníci řízení činit své návrhy. Usnesení podle § 36 odst. 1 správního řádu je totiž zvláštním typem obecného § 39 odst. 1 správního řádu, tj. určení lhůty k provedení úkonu. Proti usnesení vydanému podle § 36 odst. 1 správního řádu lze podat odvolání, ale odvolání proti usnesení nemá podle § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek a účinky usnesení nastávají již okamžikem jeho oznámení účastníku řízení. Navazující § 36 odst. 3 správního řádu ukládá správnímu orgánu povinnost dát účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a ve spojení s § 4 odst. 4, a dále i § 36 odst. 1 téhož zákona také popř. navrhnout jejich doplnění. Z citovaných ustanovení jednoznačně vyplývá, že správní orgán byl v dané věci povinen poskytnout žalobci možnost vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí v okamžiku, kdy měl za to, že shromáždil všechny potřebné podklady a další dokazování již není třeba provádět, což také v předmětném případě ČIŽP učinila.
29. Poskytnutí možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí je třeba přitom chápat jako možnost, která je dána účastníkovi správního řízení v jeho závěrečné fázi před vydáním rozhodnutí, poté, co jsou shromážděny všechny podklady pro rozhodnutí. Smyslem citovaného ustanovení je totiž umožnit účastníkovi řízení, aby mohl uplatnit své výhrady, příp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Správní řád ukládá přitom správním orgánům povinnost vycházet ze zjištěného stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, i v ustanovení § 3.
30. Dále k této problematice žalovaný odkázal na rozsudek NSS č. j. 8 Afs 21/2009 ze dne 26. 2. 2010 kde je mimo jiné uvedeno, že: „*Není samo o sobě porušením § 36 odst. 3 správního řádu z roku*

2004, pokud správní orgán souběžně s oznámením o zahájení správního řízení stanoví jednak lhůtu, ve které lze navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, a rovněž následnou lhůtu, ve které se účastníci mohou vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Vždy je třeba zkoumat, zda poté, kdy účastník v souladu s poučením postupoval, byl správní spis následně doplňován či nikoli, a zda tak účastník měl faktickou možnost se s úplným správním spisem seznámit.“

31. Ze shora uvedených důvodů posoudil žalovaný námitky žalobce týkající se stanovení lhůty žalobci od ČIŽP podle § 36 odst. 1 správního řádu (ve spojitosti s § 36 odst. 3 a § 39 odst. 1 správního řádu) jako liché. K tomu žalovaný dále doplnil, že žalobcem citované judikáty Nejvyššího správního soudu v jeho odvolání ze dne 4. 7. 2016 uvedené spolu s vybranými citacemi z těchto judikátů se netýkají předmětného § 36 odst. 1 a 3 správního řádu použitého v napadeném usnesení o lhůtě ČIŽP. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008 ze dne 22. 1. 2008 se týká § 73 odst. 2 zákona o přestupcích a § 50 odst. 2 správního řádu. Rozsudek č. j. 1 As 136/2012 – 23 ze dne 27. 11. 2012 se týká § 82 odst. 4 správního řádu a konečně rozsudek č. j. 9 As 58/2008 – 63 ze dne 11. 6. 2009 se týká předvolání a výsledku svědka.
32. Podotkl, že ČIŽP pochybila v tom, když podle obsahu podání vyhodnotila první odvolání žalobce pouze jako žádost o prodloužení stanovené lhůty 15 dnů ode dne doručení usnesení o lhůtě a nepostoupila tak toto první usnesení spolu se spisovým materiálem žalovanému. Na druhé straně vydáním nového usnesení o lhůtě ze strany ČIŽP byla původní lhůta 15 dnů ode dne doručení usnesení žalobci prodloužena na celých 71 dnů (do 31. 8. 2016), takže tímto novým usnesením o lhůtě (prodloužením původní lhůty), které navazovalo na původní usnesení o lhůtě, nebyl na svých procesních právech žalobce nijak poškozen, ba naopak. To byl také jeden z důvodů, proč žalovaný tato usnesení o lhůtě nezrušil, ale ponechal je v platnosti.
33. Z toho, co je shora k napadeným usnesením ČIŽP uvedeno v odůvodnění rozhodnutí žalovaného č. j. 1923/560/16; 54997/ENV/16, vyhotoveném dne 31. 8. 2016 je zřejmé, že se v předmětném případě nejednalo o nějaké zkrácení lhůty pro předkládání důkazů žalobcem, ale o běžný postup ve správním řízení podle § 36 odst. 1 a 3 správního řádu.
34. Žalovaný tak byl na toho právního názoru, že v předmětném správním řízení nebylo porušeno právo na spravedlivý proces.
35. Závěrem žalovaný uvedl, že při posuzování výše pokuty vzal v úvahu všechny skutečnosti zjištěné ve správním řízení. Výše pokuty byla stanovena i s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení a také vzhledem k závažnosti porušení vodního zákona, ke způsobu spáchání, k následkům a okolnostem daného případu, ve vztahu k ochraně významného vodního toku řeky Svitavy, a také s ohledem na obdobně řešené správní delikty v nedávné době. Na základě těchto úvah pak odvolací orgán snížil předmětnou výši uložené pokuty na částku 50 000 Kč, což činí pouhých 5 % z maximální možné výše pokuty (1 000 000 Kč). Prvostupňové rozhodnutí vychází podle žalovaného ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, je srozumitelné a přezkoumatelné.
36. Konstatoval, že je věcí žalobce, aby své další hospodaření přizpůsobil předmětnému mimořádnému výdaji. Uložená pokuta je nepochybně citelným finančním zásahem, proto žalovaný upozornil v souvislosti s placením pokuty také na rozsudek NSS č. j. 1 As 9/2008 – 156 ze dne 17. 6. 2010, který se mimo jiné zabývá otázkou splátkového kalendáře. Pokud by pravomocně uloženou pokutu žalobce nemohl zaplatit jednorázově, je řešením situace podání žádosti správci daně (tj. věcně a místně příslušnému celnímu úřadu) ve smyslu § 156 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, o možnosti zaplatit dlužnou částku ve splátkách. Platební kalendář je nutno přizpůsobit § 160 téhož zákona, podle něhož nedoplatek nelze vybrat a vymáhat po uplynutí lhůty pro placení daně, která činí 6 let. Lhůta pro placení daně začne běžet dnem splatnosti daně.

37. Uzavřel, že ve výroku č. 2 byla žalobci uložena povinnost dle § 79 odst. 2 a 5 správního řádu a v souladu s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení - uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 2 000 Kč, neboť řízení ve věci bylo vyvoláno porušením právní povinnosti účastníkem ve smyslu výroku 1. tohoto rozhodnutí a jednalo se o zvlášť složitý případ, ke kterému byl přibrán znalec z jiného oboru než psychiatrie. Výši takto zákonně uložené paušální částky nákladů řízení žalovaný potvrzuje, neboť nelze od takto uložené paušální částky nákladů řízení upustit, protože se stanovuje obligatorně.

II. Obsah žaloby

38. V podané žalobě žalobce v prvním žalobním bodu, označeném jako nezákonná kvalifikace správního deliktu, tvrdil, že z výroku napadeného rozhodnutí není zřejmé a určité vymezeno konkrétní jednání žalobce, které je ve správním řízení postihováno. I přes to lze uvažovat, že konkrétní skutek je výše průtoku dne 2. 9. 2015 v čase 10:25-10:50 hod. SEČ v jalovém kanále MVE. Žalobce v odvolání konstatoval, že nedodržení MZP nemělo být kvalifikováno jako § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona, ale jako správní delikt podle § 125c odst. 1 vodního zákona. Dle žalobce se jedná o jednočinný nestejnorodý souběh správních deliktů, který měl být vyřešen tak, že skutek měl být kvalifikován pouze jako správní delikt podle § 125c odst. 1 vodního zákona.
39. Uvedl, že v náležitostech manipulačního řádu (dle § 59 vodního zákona a vyhlášky č. 216/2011 Sb.) není uveden MZP. Manipulační řád tak nemůže MZP stanovit, k tomu slouží povolení k nakládání s vodami upravené v § 8 až 13 vodního zákona. MZP stanovuje jen a pouze povolení k nakládání s vodami (viz § 36 odst. 2 vodního zákona). Žalobce tak nemohl porušit povinnost, která mu nebyla manipulačním řádem stanovena, zejména proto, že tento dokument takovou povinnost ani ze zákona stanovit nemůže. Manipulační řád stanoví zásady a pokyny pro manipulaci na díle a tedy mj. i jakým způsobem má zajistit MZP stanoveným povolením o nakládání s vodami, nikoli však samotný minimální průtok. Jsou v něm uvedeny konkrétní povinnosti, jak manipulovat s dílem při různých situacích.
40. Žalovaný v napadeném rozhodnutí sice cituje začátek bodu C1 Manipulačního řádu, ale pak zcela účelově citaci ukončí. Podstatné je, že pro spáchání správního deliktu podle § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona nemá význam, zda byl nebo nebyl dodržen MZP, ale že s dílem nebylo manipulováno podle manipulačního řádu. Pouze ze samotného nedodržení MZP nelze bez dalšího vyvodit porušení manipulačního řádu, lze snadno najít situace, kdy je dodržen manipulační řád a není dodržen MZP – v nejjednodušším případě situaci, kdy přitéká řekou méně, než MZP.
41. Dále žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí citaci z pasáže C5, která stanovují žalobci povinnosti během povodní a nemá žádný vztah k projednávanému řízení, a část, která se týká povinností žalobce při poklesu průtoku pod 0,9 m³/s. Napadené rozhodnutí je založeno mj. na tom, že průtok ve stanici v Letovicích, která se nachází proti proudu, byl v době měření 1,06 m³/s. Takže ani tuto část manipulačního řádu nelze aplikovat.
42. Tvrdil, že v řízení ani v napadeném rozhodnutí není prokázáno a ani uvedeno, jakým způsobem měl žalobce konkrétně porušit Manipulační řád, které jeho konkrétní ustanovení a jakým způsobem. Manipulační řád uvádí konkrétní jednání, jak s dílem manipulovat – kdy a jak otevřít jaké stavidlo, klapku, turbínu apod. nikoli obecnou povinnost dodržovat MZP – ten stanovuje povolení k nakládání s vodami a Manipulační řád stanovuje konkrétní povinnosti jak toho dosáhnout. Pro stíhání porušení Manipulačního řádu je nutné přesně stanovit, co měl konat dle Manipulačního řádu a nekonal nebo co nekonal a měl konat. Jediná zmínka v napadeném rozhodnutí uvádí jen neaplikovatelné citace z Manipulačního řádu. Povinnost C5 nemohl žalobce porušit, protože dle 2. 9. 2015 nebyla povodeň, povinnost E5 nemohl porušit, protože dle žalovaného byl v řece Svitavě větší průtok, než 0,9 m³/s a pro bod C1 nejsou ve spise žádné důkazy týkající se výšky hladiny měřené 0,5 m protiproudě před klapkou ani jaká výška hladiny v

době spáchání správního deliktu měla být. Pouze ze samotného nedodržení MZP nelze bez dalšího vyvodit porušení Manipulačního řádu a v rozhodnutí není nikde uvedeno, které konkrétní ustanovení Manipulačního řádu měl žalobce porušit a jakým jednáním nebo nekonáním. V případě kvalifikace podle §125d odst. 4 vodního zákona je nutné považovat nedodržení MZP za faktickou konzumpci skutkových podstat, protože se jedná o vedlejší produkt nedodržení Manipulačního řádu. V případě, že ale v řízení není prokázáno porušení Manipulačního řádu, ale pouze nedodržení MZP, je nutné takový skutek podle zásady *lex specialis derogat legi generali* posuzovat podle § 125c odst. 1 vodního zákona, kde je mj. o polovinu nižší maximální výše sankce. Ustanovení §125d odst. 4 vodního zákona je mnohem širší a obecnější skutková podstata.

43. Ve druhém žalobním bodu žalobce namítal porušení principu legitimního očekávání ohledně výše sankce. Žalobce považoval udělenou pokutu i po snížení žalovaným za nepřiměřeně vysokou a neodpovídající principu legitimnímu očekávání. Žalovaný sice pokutu snížil, ale jako zdůvodnění konstatoval pouze, že musel dát v této námitce žalobci za pravdu, protože jemu udělená pokuta ve výši 100 000 Kč patřila skutečně mezi nejvyšší udělené pokuty v tomto přehledu. Dle žalobce je uvedené odůvodnění naprosto nedostatečné a způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný neuvádí např., které přitěžující a které polehčující okolnosti vzal v úvahu, jakým způsobem vyložil pojmy závažnost porušení zákona, způsob spáchání, následky, okolnosti apod. Žalobce se této problematice věnoval podrobně v odvolání a založil do spisu seznam sankcí udělených ČIŽP v roce 2015, které se mu podařilo zjistit včetně uvedení výše a toku, na kterém byla udělena, a odkazy na novinové články, kde jsou uvedeny statistiky ČIŽP. Tabulka pokut, kterou založil žalobce do spisu, zahrnuje pravděpodobně všechna řízení, která ČIŽP v roce 2015 zahájila vůči provozovatelům MVE. Ze zprávy zveřejněné na webu www.cizp.cz dne 7. 12. 2016 vyplývá, že v roce 2016 bylo uděleno pravomocně 7 pokut v celkové výši 91 000 Kč, průměrná výše pokuty je tedy 13 000 Kč. Za období 2010-2016 bylo uloženo celkem 86 pokut v celkové výši 1 882 509 Kč. Průměrná výše v dlouhodobém období pokuty je tedy 21 889 Kč. Žalobce uvedl kromě případů i konkrétní příklady udělených pokut i s detaily. Snížení pokuty s ohledem na legitimní očekávání je nutno řádně odůvodnit. Např. pokuta udělená v roce 2015 p. N. byla na elektrárně o 2/3 větší, jednalo se o elektrárnu v chráněné krajinné oblasti (dále jen „CHKO“), naměřený průtok odpovídal 15 % MZP a byla mu uložena pokuta 50 000 Kč. Žalobce měl průtok cca 42 % MZP, mimo CHKO a menší elektrárnu, pokuta žalobci by tedy měla být menší. Žalovaný měl srovnat podobně pokutu s dalšími případy a z toho dovodit, že legitimní očekávání výše pokuty je cca 10 000 – 15 000 Kč. Tedy někde okolo průměru, protože správní delikt patří mezi méně závažné ve srovnání s uvedenými případy a jedná se o menší elektrárnu, mimo CHKO, přírodní rezervaci či národní park. Od velikosti elektrárny se odvíjí i obohacení z nezákonného jednání a je jisté vhodné, aby výše sankce byla vyšší, než zisk, které provozovatel správním deliktem získá. V opačném případě se vyplatí zákon porušovat. Horní zákonná hranice sankce musí být vysoká, protože i elektrárna s výkonem 10 MW je pořád MVE, ale má více než dvěstěnásobně vyšší tržby, než elektrárna žalobce. Z porovnání výkonu plyne, že velká MVE má na tržbách za 45 minut to, co MVE Skalice nad Svitavou za týden. Výkon MVE Skalice nad Svitavou je 45 kW a odpovídá 4,5 promile maximálního výkonu MVE 10 MW. Výkon elektrárny by měl být jeden z parametrů pro stanovení výše pokuty. Nízká pokuta pro velkou elektrárnu neplní svojí funkci, naopak vysoká pokuta pro malou elektrárnu může působit až likvidačně. Původní pokuta ve výši 10 % maximální možné pokuty i snížená, je ve srovnání se 4,5 promile výkonu elektrárny naprosto neadekvátní.
44. Ve třetím žalobním bodu žalobce namítal likvidační výši pokuty. Uvedl, že doložil, že od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2016 bylo vyrobeno celkem 192 MWh elektrické energie, což představuje tržbu za zelený bonus cca. 350 000 Kč v součtu za posledních 24 měsíců, tedy průměrně 175 000 Kč za rok. Jedná se o tržbu, nikoli zisk. Z této částky je nutné hradit náklady na provoz, údržbu, pojištění, odpisy apod. Pokuta není nákladem na dosažení příjmu a je nutné ji hradit ze zisku po zdanění a tedy je ještě de facto o 19 % vyšší. Likvidační pokutou přitom rozšířený senát v

rozsudku sp. zn. 1 As 9/2008 rozumí sankci, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty. Toto žalovaný částečně uznává a navrhuje žalobci požádat správce daně o splátkový kalendář místo toho, aby pokutu snížil tak, aby pokuta nebyla tak nepochybně citelným finančním zásahem, stanovil ji s ohledem např. i na tržby za vyrobenou elektřinu. Žalovaný argumentuje, že sankce nesmí být bagatelní, aby mohla plnit svoji funkci. Žalobce k uvedenému argumentu sdělil, že udělená sankce je ve výši několikanásobku průměrné pokuty udělované za obdobné správní delikty v roce 2015, roce 2016 i dlouhodobý průměr. Protože ČIŽP uděluje i pokuty vyšší, než průměr, musí logicky udělovat i pokuty menší, než průměr. I pokud by pokuta byla několikanásobně menší, nelze je považovat za bagatelní, protože je ve výši, ve které se v jiných případech běžně uděluje.

45. Ve čtvrtém žalobním bodu žalobce namítal podjatost úřední osoby Ing. J. K. Uvedl, že Ing. J. K., který řízení vedl, je členem rady Moravského rybářského svazu, z.s. Moravský rybářský svaz, z.s. je spolek, kterému provoz malých vodních elektráren způsobuje velké hospodářské škody, je účastníkem řízení v případě stanovení MZP, vyjadřuje se k povinnostem provozovatelů MVE jako jsou instalace plašičů ryb, vybudování rybích přechodů, aby docházelo alespoň k zmírnění škod. MVE jsou ve výroční zprávě Českého rybářského svazu za roky 2015-16 uvedeny na prvním místě jako negativní faktor ovlivňující životní prostředí ryb, až pak následují úpravy toků, rybožraví predátoři či vodohospodářské havárie. Moravský rybářský svaz, z.s. má podle svých webových stránek přes 60 tisíc členů. Rada je výkonným orgánem, předseda rady jedná samostatně za spolek na venek. Ing. J. K. není řádový člen spolku s šedesáti tisíci členy, ale právě jeho vrcholným představitelem - člen rady je druhou nejvyšší funkcí v celém spolku.
46. Ve správním řízení bylo prokázáno, že Moravský rybářský svaz, z.s. má zájem na výsledku řízení, což bylo uznáno i správními orgány. V odvolání proti usnesení o nepodjatosti bylo namítáno, že správní orgán I. stupně nezkoumal, zda existuje finanční plnění od subjektu, u kterého je prokázán zájem na výsledku řízení. Žalovaný se touto námitkou v rámci odvolacího řízení vůbec nezabýval. Přitom pro posouzení podjatosti je naprosto zásadní, jaký vztah má Ing. J. K. k Moravskému rybářskému svazu, z.s. Pro posouzení tohoto vztahu je důležité, že kromě toho, že je vrcholným představitelem je i na něm finanční závislý. Stejným způsobem nereagoval ani žalobce na stejnou námitku v odvolání proti meritornímu rozhodnutí. Finanční závislost na subjektu, který má zájem na výsledku řízení je důvodem k podjatosti.
47. Ing. J. K. úmyslně porušil povinnosti vyplývající z § 77 odst. 1 písm. b), i), t) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, neboť dle citovaných ustanovení byl jako státní zaměstnanec povinen vykonávat službu nestranně, v mezích svého oprávnění a zdržet se při výkonu služby všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v její nestrannost, zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo jiného, jakož i nezneužívat postavení státního zaměstnance, dodržovat pravidla etiky státního zaměstnance vydaná služebním předpisem. Žalobce v odvolání uvedl i další důvody, proč měl být Ing. J. K. vyloučen a na které žalovaný nereagoval ani v řízení o námitce podjatosti ani v napadeném rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je v tomto bodě nepřezkoumatelné.
48. Dle žalobce je typická ukáзка systémové podjatosti, pokud vedoucí představitel spolku, který má přímo ve stanovách ochranu rybářství před škodlivými zásahy lidí, mezi které ve výroční zprávě na prvním místě považuje MVE, vede správní řízení o správním deliktu s provozovatelem vodní elektrárny. O tom, že jeho vztah k věci je zkřiven, svědčí i skutečnost, že v seznamu pokut z roku 2015 je naprosto zřejmé výjimečně vysoký počet kontrol na řece Svitavě a výjimečně vysokých pokut udělovaných na řece Svitavě oproti zbytku ČR. Pro doplnění lze svědecky doložit i

rybaření Ing. K. na řece Svitavě. K tomu žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), zabývající se podjatostí úředních osob.

49. V pátém žalobním bodu, který žalobce označil jako neprovedení navržených důkazů, žalobce uvedl, že předložil jako důkaz průtoky, které zaznamenalo Povodí Moravy, s.p. v Letovicích a v Bílovicích nad Svitavou a poukazoval na rozdíly, které uvádí ČHMÚ na stejných stanicích ve stejnou dobu. Správní orgány opakovaně nebyly s to pochopit, že Povodí Moravy, s.p. a ČHMÚ nemají každý svoji vlastní měřicí stanici, ale existuje fyzicky pouze jedna stanice, ze které odebírají data dva subjekty najedou. Jestliže tedy dva subjekty na fyzicky stejném měřidle ve stejnou dobu zaznamenaly různou hodnotu, je potřeba tento rozpor v řízení vysvětlit, zvláště když velikost průtoku v řece je nutná pro objasnění skutkového děje. ČÍŽP si rozpor vysvětlila tak, že „ČÍŽP si telefonicky ověřila, že vlastníkem obou měrných stanic, tj. v Letovicích a Bílovicích nad Svitavou je ČHMÚ. Naměřené hodnoty ČHMÚ jsou pro ČÍŽP rozhodné, neboť jsou měřeny certifikovanými přístroji a jak již ČÍŽP uvedla, ČHMÚ provádí měření a vystavuje doklady o výsledku měření na základě získaného osvědčení Českého metrologického institutu. Předložená hrubá data z měření průtoku vody Povodím Moravy, s.p., který nemá na měření průtoku vody příslušnou certifikaci není pro ČÍŽP tudíž rozhodující, ale může mít pouze informační charakter“. Tvrdil, že ČHMÚ v žádném případě není oprávněn vystavovat doklady o výsledku měření na základě získaného osvědčení Českého metrologického institutu pro stanice Letovice či Bílovice nad Svitavou, jak uvedla ČÍŽP. Tato autorizace platí pouze pro metodu hydrometrování, jehož princip spočívá v tom, že konkrétní osoba měří proudění v různých místech přímo v toku po dobu řádově až desítek minut a na základě těchto dat se výpočtem stanoví průtok. Vodoměrné stanice jsou klasické limnigrafy (měření výšky hladiny na definovaném profilu toku), z právního hlediska je důležité, že takto získané údaje od ČHMÚ nejsou získány na základě autorizace od ÚNMZ a nemají charakter veřejné listiny. Protože se jedná o fyzicky totožné měřidlo, je jeho případné ověření ve smyslu zákona o metrologii totožné, jestli vůbec limnigrafy ověření podléhají. Z výše uvedeného vyjádření je vidět, že ČÍŽP odborně problematice metrologii nerozumí – měřidla se ověřují ve smyslu zákona o metrologii nikoli certifikují, mezi měřením průtoku hydrometrováním a limnigrafem je principiálně rozdíl – limnigraf je průběhové nepřesné měření, hydrometrování je mnohem přesnější, pokud jsou splněny podmínky jako setrvalý průtok po dobu apod. Podobně k úřednímu měření se vydává autorizace na základě zákona, nikoli certifikace. Ani žalovaný v napadeném rozhodnutí nepochopil, že se nejedná o dvě různá měřidla a dovedl správnost měření ČHMÚ z toho, že je zřízena žalovaným a Povodí Moravy, s.p. provádí měření pouze pro svoji potřebu. Tvrdil, že pokud by bylo nařízeno ve věci ústní jednání, zřejmě by k nedorozumění nedošlo. Žalobce nikdy v celém řízení ani písmenkem nezpochybňoval autorizaci ČHMÚ, jak mu podsouvá žalovaný. Pouze upozornil, že se autorizace vztahuje pouze na metodu hydrometrování, nikoli na limnigrafické měření. Žalobce zpochybnil tvrzení správních orgánů, že v době měření ve Skalici nad Svitavou (pomocí hydrometrování) protékalo v Letovicích množství tvrzené ČHMÚ (měřeno limnigrafem). Jako důkaz předložil data Povodí Moravy, s.p., která na fyzicky stejném měřidle naměřila ve stejnou dobu jiný průtok. Správní orgány ale důkaz daty Povodní Moravy, s.p. neprovedly.
50. Dalším důležitým neprovedeným důkazem bylo vyjádření Povodní Moravy, s.p. ze dne 24. 4. 2004, kde je výslovně uvedeno, že vlivem řady dalších MVE na toku Svitavy dochází ke značnému kolísání hladiny v toku (často vícekrát během dne), a neprovedení dalšího důkazu, kde byla data ČHMÚ ze dne 14. 9. 2015 (tedy 12 dní po správním deliktu), kde byl takový prudký pokles zachycen měřicí stanicí ČHMÚ. Oba důkazy byly správními orgány odmítnuty s tím, že první se týká jiné MVE a druhý se týká jiného dne. Smyslem navržených důkazů ovšem bylo prokázat skutečnost, že se tyto prudké poklesy hladin na řece Svitavě běžně vyskytují. Důkaz nelze odmítnout provést jen proto, že se jedná o stanovisko orgánu veřejné moci v jiné věci, lze důvodně předpokládat, že orgán veřejné moci by se k naprosto stejné záležitosti (zda se běžně vyskytují prudké poklesy hladiny na řece Svitavě) vyjádřil stejně, kdyby byl osloven žalovaným nebo ČÍŽP. V souladu se zásadou efektivity toto vyjádření dle názoru žalobce postačí, nicméně

nic nebránilo správním orgánům, pokud měly o existenci těchto poklesů pochybnosti, aby si nové stanovisko zajistily samy. Podobně lze přistupovat i k důkazu, kde byl jeden konkrétní takový pokles zachycen ČHMÚ. Byl sice o několik dní později, nicméně data z 2. 9. 2015 nejsou na stránkách ČHMÚ volně dostupná, byla dostupná pouze z 14. 9. 2015. I tak je nutné považovat výskyt těchto prudkých poklesů v řízení za prokázaný. K tomu žalobce poukázal na rozsudek sp. zn. 1 As 136/2012 a zásadu, která správnímu orgánu velí činit vše potřebné k řádnému zjištění skutkového stavu, a to bez ohledu na míru procesní aktivity, či naopak procesní lhostejnosti účastníka řízení. V projednávané věci tedy měl správní orgán provést důkaz buď vyžádáním vyjádření Povodí Moravy, s.p. a vyžádáním dat z ČHMÚ a nebo žalobcem předloženými listinami obsahujícími prohlášení Povodní Moravy, s.p. a dat ČHMÚ ze dne 14. 9. 2015.

51. Žalobce navrhoval zpracovat znalecký posudek, který by ze všech údajů, které jsou známe – od ČHMÚ, Povodí Moravy, s.p., výroby elektřiny, úředního měření, svědeckých výpovědí apod., určil, jak se celý skutek odehrál, tak aby byl celý děj konzistentní, příp. možné varianty. Současně navrhoval provést rekonstrukci, kdy lze ověřit výstupy z posudku nebo naopak provést různé manipulace s dílem a získaná data použít pro vytvoření posudku. Pokud není známo, co se přesně událo, není možné přijmout opatření, aby se v budoucnu takovému stavu předešlo. Znalecký posudek se vyhotovuje běžně i v případě dopravních nehod, kde jsou sankce i škody řádově nižší. Navíc správní orgány obou stupňů prokázaly odborné neznalosti v základních věcech, když pracovaly s termíny jako certifikace místo autorizace, certifikovaný přístroj místo ověřené měřidlo, nebyl jim zřejmý rozdíl mezi limnigrafem a hydrometrováním, žalovaný nevěděl, že i na jalovém kanále je jez apod. ČIŽP se k navrženým důkazem nevyjádřila ani je neprovedla, žalovaný uvedl, že zpracování posudku je prakticky nemožné. Konstatoval, že u dopravních nehod se také vytváří znalecké posudky, jak se děj odehrál také až po nehodě na základě dostupných údajů, také se provádějí rekonstrukce a také nikdy nejde nasimulovat stejné počasí, situace a stejná vozidla (pokud byla např. zničena) apod. I v tomto případě lze při rekonstrukci určit, při jakém otevření turbíny je jaká výroba apod. Minimálně je v řízení nutné rozhodnout o poslední verzi skutkového děje tvrzené ČIŽP a skutkové alternativní verzi žalobce, u které existují okolnosti vylučující odpovědnost a znalecký posudek je v tomto případě nejvhodnější způsob, jak verze porovnat.
52. Tvrdil, že podstatné pro řízení o správním deliktu je, jestli prudký pokles hladiny toku těsně předcházející úřední měření se vyskytl v toku aktivitou žalobce nebo se jedná o prudký pokles hladiny způsobený provozem jiné MVE, a který se běžně na Svitavě vyskytuje, jak se snažil prokázat žalobce, ale důkazy byly odmítnuty. To je důležité k vyložení právního pojmu okolnosti, za kterých byl správní delikt spáchán a může vést až k existenci důvodu vylučujícího odpovědnost, kdy správní odmítly provést výše žalobcem navržené důkazy k prokázání vyloučení odpovědnosti a konstatovaly, že takové okolnosti existovat sice mohou, ale že žalobce to neprokázal a že důkazy má provádět v řízení sám účastník, nikoli správní orgán, což je velmi originální výklad § 52 správního řádu.
53. ČIŽP a žalovaný vycházejí z toho, že prudký pokles hladiny způsobil žalobce sám tím, že zvýšil průtok náhonem, aby vyrobil více energie a dosáhl většího zisku. Žalobce s odkazem na průběh výroby elektrické energie poukázal na to, že změna ve výrobě elektřiny by měla odpovídat změnám průtoku (čím větší průtok, tím větší výroba a naopak), což zjevně neodpovídá. ČIŽP postupně svoji verzi skutkového děje upravovala na základě připomínek žalobce, že takto navržený průběh je v rozporu fyzikálními zákony, až dospěla k verzi vylepšené žalovaným, že mohla být stavidla mechanicky poškozena. Podstatné je, že aby bylo možné mechanickým poškozením stavidla vysvětlit malou výrobu v čase od 10 do 11 hodin, bylo by nutné, aby stavidla byla už opravena v čase od 11 do 12 hodin, kdy při stejném průtoku byla výroba téměř dvojnásobná. K tomu žalobce odkázal na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 3. 4. 2012, čj. 7 As 57/2010-82, ve kterém NSS zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na

dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech.

54. V šestém žalobním bodu, označeném jako absence ústního jednání, žalobce uvedl, že trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27). Obvinění ze správního deliktu je trestním obviněním ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Mezi řízením o trestném činu, přestupku i o správním deliktu proto nelze činit rozdíly a obviněným musí být ve všech typech řízení přiznána stejná práva. Žalobce legitimně očekával, že ČIŽP ve věci nerozhodne, aniž by ho předvolala k ústnímu jednání. I ČIŽP mu např. zaslala fotografie, aby se s nimi mohl seznámit před jednáním, byly navrženy výslechy svědků. Z tohoto důvodu také musel žalobce důkazy pro ústní jednání uplatnit až v odvolacím řízení. K tomu odkázal na § 49 odst. 1 správního řádu a usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82. Uvedl, že v tomto případě se nejednalo o zcela jednoduchý případ. V řízení může být udělena sankce do výše jeden milion korun. V této souvislosti žalobce rovněž zmínil existenci zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob č. 418/2011 Sb. Tento zákon je novější, než výše uvedené judikáty a stanovuje ústní jednání obligatorně, a to i pro mnohem nižší hrozící tresty. Využitím analogie zákona o trestní odpovědnosti právnických osob ve prospěch pachatele a citovaných judikátů NSS je rozhodnutí ve věci bez jednání zejména s přihlédnutím k výši hrozící i udělené sankci tak podstatnou vadou řízení, pro kterou je nutné napadené rozhodnutí zrušit.
55. Tvrdil, že kdyby byl v řízení pasivní, tak lze rozumět snaze orgánů o absenci ústního jednání. Za situace, kdy sám aktivně vyhledává důkazy, opakovaně žádal o uplatnění opatření proti nečinnosti, sám dodal na žádost ČIŽP povolení nakládání s vodami, které se ČIŽP nepodařilo zajistit jinde a které je pro řízení esenciální, sám navrhl nápravné opatření nikoli ve smyslu zákona, ale faktické, které může zabránit opakování podobného řízení, sám se jednání i dožaduje, považuje žalobce řízení bez jednání za porušení § 49 odst. 1 správního řádu. Žalobce ve vyjádřeních několikrát zřetelně uvedl, že mu není zřejmé, jak měl s dílem manipulovat jinak. Bez ústního jednání, kde dojde k vysvětlení, jak např. mohl žalobce postupovat, aby se správního deliktu nedopustil, nemůže tak být naplněna preventivní funkce pokuty. Žalobce tak nemohl přijmout žádná s ČIŽP projednaná opatření, aby nedošlo k opakování správního deliktu. Žalobce i sám navrhoval, jaké opatření by mohl provést, ale ČIŽP na tyto návrhy nereagovala.
56. Žalobce bez ústního jednání neměl možnost vysvětlit a dostatečně prokázat správnímu orgánu, že udělal vše, co po něm lze spravedlivě požadovat, aby závadný stav odvrátil. Pouze se mohl písemně vyjádřit, nicméně to je dle žalobce nedostatečné, protože nemůže reagovat na odpověď správního orgánu. Správní orgán také v rozhodnutí projevil faktickou neznalost konkrétního vodního díla (existence jezu na jalovém kanálu apod.), a proto kterých nemohl věc řádně posoudit a je pravděpodobné, že při ústním jednání by došlo lepšímu oboustrannému vzhledu do věci a pochopení vzájemných stanovisek. Nenařízení ústního jednání je tak v rozporu s § 49 odst. 1. správního řádu, protože ústní jednání bylo v tomto případě nezbytné ke splnění účelu řízení (preventivní funkce) a uplatnění práv účastníků.
57. V sedmém žalobním bodu žalobce namítal nevypořádání se s alternativní skutkovou verzí. Uvedl, že předložil konzistentní a velmi dobře myslitelnou alternativní verzi rozhodných skutkových událostí, než jaká je poslední verze ČIŽP. Bylo tedy na správním orgánu, aby v rámci dokazování zjistil, zda verze preferovaná ČIŽP je jedinou, o jejíž pravdivosti a přesvědčivosti neexistují rozumné pochybnosti. To by mimo jiné znamenalo vzájemně nerozpornými a dostatečně přesvědčivými důkazy vyvrátit verzi žalobce, nikoli konstatovat, že žalobce svoji verzi nedokázal. Správní orgán musí alternativní verzi vyvrátit, žalobce alternativní verzi dokazovat naopak nemusí. Nepostačí ani pouze obě verze rozhodných skutkových okolností uvážit a k jedné z nich se jako k verzi pravděpodobnější přiklonit (viz např. sp. zn. 7 As 4/2011). ČIŽP ani žalovaný

však takto nepostupovali. ČIŽP alternativní verzi ignorovala, žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval svou praxi, která nemá žádný vztah k řízení a téměř se přiznává k předpokládanému posouzení věci, že každý provozovatel MVE je delikvent a je třeba ho potrestat, pokud to jde. Navíc se nejedná ani o názor žalovaného jako názor konkrétního zaměstnance, který personifikuje žalovaného do svojí osoby. To lze dovodit z odkazu na délku praxe, přičemž žalovaný funguje jako odvolací orgán ČIŽP již od účinnosti zákona č. 282/1991 Sb. a tedy o roky déle a v kontextu pasáží kde žalovaný o sobě mluví jako o právníkovi a stavebním inženýrovi. Žalovaný není totožný s osobou sepisující rozhodnutí. Přitom v tomto konkrétním řízení bylo prokázáno, že ještě několik minut před zahájením úředního měření byl průtok jalovým kanálem výrazně vyšší a naměřená data představují naprostou anomálii. V řízení bylo prokázáno, že v čase 10:18 až 10:25 k poklesu hladiny min cca. 10-15 cm, jak je vidět srovnáním fotografií P9021960.JPG a P9021951.JPG. K podobným prudkým poklesům hladiny, na řece Svitavě běžné dochází, jak prokázal žalobce vyjádřením Povodí Moravy, s.p. či zachycením podobného poklesu na měřeními zařízení ČHMÚ o několik dní později. Pokles hladiny v řece Svitavě pokračoval i po 10.25, tak již to nemělo vliv na výšku hladiny v měřeném úseku, protože voda přestala přepadávat přes klapku jezu a do měřeného úseku mohla se dostat jen netěsnostmi v klapce jezu, jak je vidět na fotografii P9021948.JPG a tímto způsobem vznikl konstantní průtok v měřeném úseku. V tuto chvíli začalo měření a elektrárna byla odstavena v souladu s Manipulačním řádem. Měření trvalo cca půl hodiny. Tato verze odpovídá množství vyrobené elektřiny a je v souladu s provedenými důkazy. Verze zmíněná žalovaným, že stavidla nebyla často dovřena z důvodu překážek, které ulpěly pod stavidly - jako jsou větve, usazeniny, trámy apod., nebo příčinou bylo to, že stavidla byla v dolní části mechanicky porušena, je nesmyslná. Jednak při měření by si toho jistě pracovníci ČIŽP či ČHMÚ všimli a zadokumentovali a zejména proto, že výroba v době od 10 do 11 hodin, kdy probíhalo měření, byla poloviční oproti výrobě od 11 do 12 hodin. Překážky či poškození stavidla by ovlivňovalo průtok stejným způsobem v obou časových intervalech. Nebylo by možné, aby při konstantním průtoku v řece Svitavě byla výroba o hodinu později dvojnásobná. Žalovaný tak v rozhodnutí potvrdil možnost alternativní verze žalobce, ale místo jejího vyvrácení navrhuje svoji alternativní verzi s poškozeným stavidlem. Jak uvedl NSS „Závěry správních orgánů musí být konzistentní, bezrozporné vylučující jiný skutkový stav. Neumožňují-li provedené důkazy takový závěr učinit, může to být zvláště proto, že dokazování zůstalo neúplné, a je v něm třeba pokračovat“. V tomto případě, ale žalovaný nemůže jen předložit alternativní vysvětlení, ale svoji verzi s poškozeným stavidlem dokázat nebo akceptovat verzi žalobce, která ale s ohledem na § 125l vodního zákona znamená, že žalobce za tento správní delikt neodpovídá. Žalobce nemohl učinit více, než při poklesu hladiny uzavřít turbínu.

58. V osmém žalobním bodu žalobce namítal neexistenci přítěžujících okolností. Uvedl, že v odvolání sdělil, proč se domnívá, že ČIŽP přihlédla k neexistujícím nebo prokázaným přítěžujícím okolnostem. Jako přítěžující okolnost je uváděno, že se jedná o dlouhodobý stav. Žalobce v odvolání uvedl, proč nepovažuje dlouhodobý stav za prokázaný a navrhl důkazy jako výkazy o vyrobené elektřině, dále zpochybnil způsob měření průtoku dne 8. 7. 2015 a skutečnost, že ještě několik minut před zahájením měření byl průtok zásadně větší apod. Žalovaný se k těmto skutečnostem v rozhodnutí vůbec nevyjádřil a rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné.
59. Žalobce dále uváděl, že nedostatek vody v hlavním korytě řeky Svitavy pod vzdouvacím stavidlem v cca 670 m dlouhém úseku zabraňuje migraci ryb a ostatních vodních živočichů, je pouhou domněnkou. Úsek je na konci 670 m ukončen jezem, takže migraci sloužit nemůže a výskyt života v něm nebyl v řízení prokázán. Navíc je trochu eufemismus nazývat hlavní koryto řeky tento jalový kanál, kde by mělo v ročním průměru protékat pouze 15% průtoku.
60. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl jako přítěžující okolnost výskyt vodních živočichů v náhonu MVE. Žalobce tvrdil, že protože náhonem dle schváleného manipulačního řádu protéká v průměru 85 % průtoku, má dvojnásobnou šířku, je naprosto přirozené, že se život vyskytuje právě v náhonu. Tuto skutečnost nelze brát jako přítěžující okolnost.

61. V devátém žalobním bodu žalobce namítal nepřihlednutí k polehčujícím okolnostem. Uvedl, že v odvolání sdělil několik konkrétních polehčujících okolností, které ČIŽP nevzala v úvahu. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí k tomu vyjádřil pouze tak, že ČIŽP vzala v úvahu jiné polehčující okolnosti a k polehčujícím okolnostem z odvolání se nevyjádřil. Žalobce považoval napadené v rozhodnutí v tomto bodě za nepřezkoumatelné. Žalovaný měl povinnost se k těmto uvedeným polehčujícím okolnostem vyjádřit, zhodnotit je a promítnout do rozhodnutí, příp. s nimi naložit jinak, ale nemohl se k nim nevyjádřit. Z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
62. V desátém žalobním bodu žalobce namítal existenci okolností vylučujících odpovědnost. Uvedl, že v odvolání sdělil, proč za správní delikt neodpovídá, že postupoval přesně podle Manipulačního řádu a víc udělat nemohl, protože v době úředního měření byla uzavřená turbína. ČIŽP na základě toho nevykloučila, že mohou existovat okolnosti vylučující odpovědnost, nicméně odmítla provést jakékoli další důkazy, které by tuto verzi děje podporovaly. Žalovaný k tomu sdělil, že „*Odvolatel, ale přesvědčivé důkazy vylučující odpovědnost v tomto případě podle § 125 I odst. 1 vodního zákona nepředložil a ČIŽP sama nemusela provádět za odvolatele důkazy, vylučující odpovědnost odvolatele, jak se mylně domnívá odvolatel.*“. Z toho je dle žalobce zřejmé nepochopení, jak správní řízení funguje – důkazy vždy provádí správní orgán, nikoli účastník řízení. Účastník správního řízení důkazy pouze navrhuje a správní orgán provede, příp. může provedení odmítnout, ale musí to řádně odůvodnit a nese riziko, že řízení tak může zatížit výraznou vadou. Přístup, kdy správní orgán důkazy odmítne provést a pak konstatuje, že účastník řízení věc nedokázal, je absurdní a nezákonný.
63. V jedenáctém žalobním bodu označeném jako materiální stránka deliktu, žalobce tvrdil, že způsob měření ze dne 2. 9. 2015 svědčí o zjevné účelovosti měření - se započítáním měření se čekalo podle metadat fotografií minimálně tři čtvrtě hodiny. A v momentě maximálního poklesu průtoku přes vzdouvací objekt, který nemohl žalobce ovlivnit a závisí na průtoku v korytu, měření započalo. Porovnáním údajů o množství vyrobené elektřiny v době, kdy mělo podle správního orgánu dojít ke správnímu deliktu, a výrobou ve stejný den ve večerních hodinách lze jednoznačně určit, že průměrný hodinový průtok pod vzdouvacím stavidlem byl v době od 9 do 11 hodin bezpečně vyšší než MZP. V této souvislosti žalobce poukázal na rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45. Je-li zřejmé, že v čase od 9 do 11 hodin byl průměrný průtok pod vzdouvacím stavidlem vyšší, než minimální zůstatkový průtok, tak i kdyby se v řízení dokázalo, že účelově a pečlivě vybraných 20 minut tohoto intervalu nebyl MZP dodržen, neznamená to, že byl automaticky naplněn materiální znak správního deliktu, zejména když žalobce tento průtok nemůže ovlivnit. Zájem společnosti chráněný skutkovou podstatou daného správního deliktu nebyl jednáním v daném případě ohrožen. Zejména s ohledem na to, že provozovatel MVE nemůže vůbec ovlivnit množství přitékající vody a musí pouze na situaci reagovat manipulací s vodním dílem podle manipulačního řádu.
64. K tomu je nutno připočíst skutečnost, že žalobce doložil ichtyologický průzkum náhonu, ve kterém je uvedeno, které druhy ryb a v jakém množství se v něm vyskytují. Žalovaný uvedl, že se ryby logicky stahují tam, kde je větší průtok, tedy právě do tohoto náhonu. Jestliže průměrný roční průtok v celém toku je dle Manipulačního řádu 2,6 m³/s a pro jalový kanál je minimální zbytkový průtok 0,4 m³/s a hltnost turbíny 2,2 m³/s, tak v ročním průměru teče 85 % vody náhonem a 15 % vody jalovým kanálem. Z toho lze dovodit, že logicky bude biotop v náhonu bohatší, než v jalovém kanále. O tom, jestli jalový kanál (ten který neprochází turbínou) či náhon (ten na kterém se nachází MVE) je přirozený a původní, není mezi žalobcem a žalovaným shoda. Na fotografii P9021948.JPG je vidět, jak jalový kanál odbočuje kolmo z přítoku Svitavy a na počátku je z obou stran obezděn, zatímco náhon pokračuje ve stejném směru jako vodní tok před tímto rozdělením ve stejné šířce lemován na březích vzrostlými stromy. Žalovaný cituje v napadeném rozhodnutí povolení nakládání s vodami, kde je jasně uvedeno, že koryto bylo vytvořeno pro malé průtoky a větší protékaly přes náhon. Logicky tedy vyplývá, že dříve musel

existovat náhon a následně až do něj bylo vytvořeno toto jalové koryto v mnohem menším profilu. I bez historických map je pravděpodobné, že vodní tok zřejmě historicky protékal rovně ve stále stejně širokém korytu a nestočil se najednou do pravého úhlu do koryta s polovičním profilem, když k tomu neměl důvod (skála apod.). Nejen náhon, ale i jalový kanál je osazen nepřekonatelnou překážkou (viz fotografie P9021948.JPG). Pro migraci proti proudu jsou tedy obě cesty rovnocenné a není důvod kterýkoli preferovat. MZP má chránit biotop a je dobře aplikovatelný pro elektrárny, kdy menší část vody je odváděna náhonem a větší zůstává v původním korytu. Za situace, kdy naprostá většina vody teče náhonem, kde je pak logicky největší množství ryb a dalších živočichů je pak na místě otázka, kterou hypoteticky vznesl žalobce – zda není lepší za nízkého průtoku nechat i část vody protékat náhonem, aby se ochránil biotop v náhonu.

65. Podstatné je, že v ročním průměru proteče náhonem 85% průtoku a v řízení bylo ichtyologickým průzkumem prokázán bohatý biotop v náhonu. Oba správní orgány považovaly výskyt vodních živočichů v jalovém kanále za fakt. Nicméně s ohledem na to, že kanálem v průměru protéká pouze 15 % toku, nelze tento výskyt zcela samozřejmě tvrdit, ale je nutné ho dokázat, např. tak jako žalobce dokázal výskyt vodních živočichů v náhonu MVE.
66. Jedná se o ohrožující delikt. K této námitce, že ohrožující stav trval jen krátkou dobu a nemohl nikoho ohrozit, protože biotop v jalovém kanále nebyl prokázán, ale naopak formálním naplněním by ohrozil prokázaný biotop v náhonu, se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyjádřil a je z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.
67. I za hydrologické situace dne 2. 9. 2015 s podprůměrným množstvím vody v toku, by při zachování MZP, mělo protékat 25 % jalových kanálem a 75 % náhonem. Naopak oba orgány svorně tvrdily, že v případě nedostatku vody, je lepší průtok náhonem úplně odstavit a obětovat místní biotop za cenu formálního naplnění zákona, příp. ho donutit se přestěhovat. V tomto případě je důležité zabývat se smyslem právní úpravy a tedy materiální stránkou deliktu. V případě MVE, kdy z hlavního toku se odčerpá menší množství vody, než protéká náhonem, a v hlavním toku není žádná překážka bránící migraci, si těžko lze představit případ nenaplnění materiální stránky. Ale v tomto případě, kdy jak jalový kanál, tak náhon jsou osazeny překážkou a dlouhodobě je bohatší biotop v náhonu z důvodu zásadně většího dlouhodobého průtoku, šířky koryta a dalších skutečností považuje žalobce názor správních orgánů na nutnost úplného uzavření náhonu za nepochopitelný. Jedná se sice o hypotetický příklad, má ale vliv na posouzení materiální stránky, příp. následků, které delikt způsobil či vůbec mohl způsobit.
68. Ve dvanáctém žalobním bodu žalobce označil napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Uvedl, že ČIŽP se opakovaně pokoušela alespoň zčásti objasnit okolnosti skutku – tedy zejména ověřit, zda korespondují údaje o vyrobené elektřině průtokům v řece jak v době měření, tak mimo tuto dobu, vysvětlit prudký pokles hladiny několik minut před počátkem měření apod. Postupně reagovala na připomínky žalobce a svoji verzi skutkového děje upravovala. Ve vysvětlení poslední verze je uvedeno, že: „*...tudíž čas snížení hladiny pod vzdouvacím objektem, kdy vzdouvací objekt je od MVE vzdálen cca 173 m, odpovídá časovému prodloužení a náběhu MVE na vyšší výkon v čase mezi 10:00 hod a 12:00 hod.*“. Toto tvrzení však není podepřeno ani žádným výpočtem, posudkem, rekonstrukcí, není naprosto zřejmé, jak k tomuto tvrzení ČIŽP došla. V této části je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalovaný se k věci postavil tak, že je podstatná jen naměřená hodnota ČHMÚ a není třeba zkoumat okolnosti případu, např. proč těsně před měřením došlo k poklesu hladiny o desítky cm, nesoulad vyrobené elektřiny s tvrzeným průběhem průtoku apod. Žalobce se domnívá, že případ musí tvořit ucelený logický celek, údaje si musí vzájemně odpovídat a nelze k němu přistupovat tak, že podstatná je jen hodnota naměřená ČHMÚ a není třeba vůbec zkoumat, zda byla MVE v provozu nebo ne, kolik přitékalo vody v době měření v toku, proč došlo k poklesu před počátkem měření, a další data a sestavit je tak, aby dohromady dávala konzistentní obraz. ČIŽP se o to aspoň pokusila, byť v některých bodech se neopírá ani o výpočet, rekonstrukci či posudek a je proto nepřezkoumatelné, jak k těmto údajům dospěla.

69. Ve třináctém žalobním bodu žalobce namítal porušení práva na spravedlivý proces. Tvrdil, že v řízení bylo zásadním způsobem porušeno jeho právo na spravedlivý proces, ať již absencí ústního jednání, účastí podjaté osoby na řízení či neprovedením navržených důkazů. Dalším závažným zásahem do práv žalobce bylo dle žalobce usnesení ČIŽP ze dne ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.003/16/BJK, kterým byla zavedena lhůta 15 dní, do které může navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy v řízení. V napadeném rozhodnutí žalovaný sumarizuje další průběh řízení, nicméně závěr je jednoznačný a to, že v tomto řízení správní orgány v souladu s § 36 odst. 1 a 3 správního řádu zkrátily lhůtu pro navrhopování důkazu účastníkem v řízení na 31. 8. 2016, a že se jedná o zákonný postup. NSS konstantně judikuje, že koncentrace řízení ve správním trestání je nepřípustná. Žalobce uvedl několik judikátů a žalovaný je odmítl s tím, že nejsou relevantní, že se týkají zákona o přestupcích, řízení o odvolání apod. Např. právní věta rozsudku ze dne 27. 11. 2012, č. j. 1 As 136/2012, který žalobce uváděl je naprosto zřejmá, a to že „*V řízení o správním deliktu se neužije § 82 odst. 4 správního řádu z roku 2004; obviněný tedy v tomto řízení může uplatňovat nové skutečnosti a navrhopvat nové důkazy i v odvolání a správní orgán nemůže odmítnout provést navržené důkazy pouze s poukazem na to, že nebyly navrhopny v řízení v prvním stupni.*“ Tuto právní větu NSS nelze vyložit jinak, než že účastník řízení v řízení o správním deliktu může navrhopvat kdykoli během řízení a dokonce i v průběhu odvolacího řízení a tedy koncentrace řízení je při řízení o správním deliktu absolutně vyloučena. Koncentrace řízení je běžná v řízení na žádost, nikoli ve správním trestání. Judikát se skutečně vztahuje k řízení o odvolání v už zrušeném správním řádu, ale je plně aplikovatelný na § 36 odst. 1 a 3 současného správního řádu. Neaplikování tohoto výkladu ze strany žalovaného je neúčta k NSS. Rozsudek NSS je závazný pro správní orgány sice jen v konkrétní věci, ale neakceptování vyslovených principů a právních názorů v jiných věcech způsobuje nezákonná rozhodnutí.
70. Žalobce dále uvádí důkazy, které kvůli této koncentraci nemohl navrhopnout a které správní orgán tak nemohl provést nebo neprovést a odůvodnit, proč je není třeba provést. V sankčním řízení se uplatňuje zásada vyšetřovací, která správnímu orgánu velí činit vše potřebné k řádnému zjištění skutkového stavu, a to bez ohledu na míru procesní aktivity či naopak procesní lhostejnosti účastníka řízení. V projednávané věci tedy měl správní orgán vyslechnout osoby přítomné úřednímu měření z vlastního popudu, pokud žalobce v řízení zpochybnil okolnosti skutku, jenž mu byl kladen za vinu, a pravdivost úředních záznamů, upozornil tím jen na neúplné dokazování, jehož si měl správní orgán být sám vědom.
71. Z průběhu řízení je zřejmé, že ČIŽP naprosto rezignovala jak na zásadu materiální pravdy, tak na zásadu rychlosti řízení. Celé řízení je postaveno pouze na jediném důkazu, a to dokladu o úředním měření č. 3/2015, který byl dle podacího razítka doručen ČIŽP už 16. 9. 2015 - tedy dva týdny poté, kdy měl být spáchán správní delikt. Dále krátce na to provedla ještě kontrolu za účasti žalobce. Nicméně od té doby neprovedla prakticky nic ke zjištění délky protiprávního jednání, způsobu spáchání správního deliktu, následku, rozsahu či okolností. ČIŽP měla k dispozici podklady a návrhy od žalobce, a kdyby se žalobce sám opakovaně pomocí žádosti o nečinnost nesnažil řízení někam posunout, tak ani v únoru 2017 nebylo první meritorní rozhodnutí o události z léta 2015. V řízení není patrný žádný pokrok a tyto průtahy jdou jen a pouze na vrub správnímu orgánu a jeho naprosté pasivity v řízení, brutální nečinnosti a rezignaci na zjišťování okolností a způsobu spáchání deliktu. Poslední dokument je ve spise ze 7. 12. 2015 a pak kromě příkazního řízení a komunikace s žalobcem nepodnikl správní orgán sám nic, co by přispělo k objasnění věci. Tyto průtahy a naprostou nečinnost správního orgánu ale nelze vyřešit tak, že bez jakéhokoli dokazování a zjišťování materiální pravdy vydá rychle rozhodnutí ve věci pouze na základě dohadů a domněnek. Celé řízení je de facto na začátku, nedošlo k žádnému pokroku ohledně zjištění okolností a způsobu jakým měl být delikt spáchán, zejména není zřejmé vysvětlení objektivního poklesu hladiny před začátkem úředního měření, vysvětlení kudy, kolik a kde protékalo vody během úředního měření, o kolik se měl nezákonným jednáním obviněný

obohatit a po jakou dobu apod. Vydání rozhodnutí ve věci za této situace je více než předčasné, protože bez znalosti toho, co se dělo, nelze ve věci zákonně rozhodnout.

72. Skutečnost, že žalobce neměl možnost se seznámit s postupem, jakým ČHMÚ dospěl k výsledku měření, považuje žalobce za vážné porušení práva na spravedlivý proces. ČIŽP zakládá prokázání deliktu prakticky pouze na tomto úředním měření. ČIŽP žalobci nedovolila vyslechnout osoby, které úřední měření prováděly. Žalobce žádal Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví o zpřístupnění autorizovaného postupu měření. Ten mu ji odmítl dle 29. 8. 2016 vydat s tím, že „*Součástí podmínek autorizace k výkonu úředního měření jsou postupy pro jednotlivé druhy měření. V případě, že specifický postup vypracoval autorizovaný subjekt, je postup jeho duševním vlastnictvím a o jeho případném poskytnutí rozhoduje pouze tento subjekt. Podmínky autorizace k výkonu úředního měření nejsou veřejné, a proto je na našich stránkách uveřejněno pouze rozhodnutí o autorizaci.*“ S ohledem na to, že tento postup je součástí rozhodnutí o autorizaci (je jeho nedílnou přílohou), je samozřejmě podle § 3 autorského zákona vyjmutý z ochrany autorského práva, nicméně tuto skutečnost lze UNMZ těžko vysvětlit. Žalobce se tedy obrátil na ČIŽP s žádostí o zajištění tohoto dokumentu, ale neuspěl. Na základě toho podal i stížnost podle správního řádu. Odpověď správního orgánu na stížnost vyrozuměním č. j. ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.007/16/BJK uvádí: „*Co se týče příloh osvědčení, kde je uveden autorizovaný způsob měření, tak ČIŽP nemá důvod a ani není oprávněna zpochybňovat výsledky měření ČHMÚ.*“ Celé napadené rozhodnutí je založeno na úředním měření ze dne 2. 9. 2015, ale správní orgány opakovaně i přes opakované žádosti a stížnosti žalobce odmítají zpřístupnit, jak bylo měření provedeno s odkazem o to, že nemají důvody o správnosti tohoto měření pochybovat. Volné hodnocení důkazů nelze vykládat tak, že pokud správní orgán o pravdivosti důkazu nepochybuje, tak není důvod s ním účastníka ani seznamovat. Měření pomocí hydrometrování je komplikované, je možné pouze za splnění různých podmínek a žalobci nelze upřít možnost, aby se mohl s konkrétním použitým postupem seznámit a ověřit si, že byl dodržen postup a všechny podmínky. Může tak například vyjít najevo, že interval spolehlivosti měření je z důvodu nedodržení přesného postupu mnohem větší a lépe tak zapadnou „*jednotlivé dílky skládaný*“ do sebe při vysvětlení celého skutku.
73. Konečně ve čtrnáctém žalobním bodu žalobce namítal, nezákonné stanovení výše nákladů správního řízení. Konstatoval, že mu není známo, že by v řízení jakýkoli znalec vystupoval. Úřední měření není znaleckou činností ve smyslu zákona č. 36/1967 Sb. ale činností ve smyslu zákona č. 505/1990 Sb. o metrologii. Současně nelze případ ani považovat za obzvláště složitý, když původně byl řešen v příkazním řízení pouze na základě úředního měření a tedy byl pro správní orgány natolik zřejmý a jednoduchý, než není třeba provádět ani ústní jednání, vyslýchat svědky či provádět jakékoli důkazy navržené žalobcem. I ČIŽP výslovně uvedla v rozhodnutí ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.003/16/BJK, že podklady k správnímu řízení nejsou nikterak složité. Náklady řízení měly být tedy stanoveny ve výši pouze 1 000 Kč.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

74. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
75. Nad skutečností uvedené v napadeném rozhodnutí žalovaný k prvnímu žalobnímu bodu upozornil, že se žalobce do tohoto bodu snaží oproti svému odvolání účelově a nově zavést nepravdivé tvrzení, že měření ČHMÚ mělo údajně proběhnout na nějakém „jalovém kanále“ a ne na přirozeném korytě řeky Svitavy a že jeho MVE je umístěna na hlavním toku řeky Svitavy. K tomu žalovaný okázal na str. 3 rozhodnutí Okresního úřadu Blansko ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba, kterým byla povolena předmětná MVE. Z pouhého srovnání textu žaloby a textu citované části rozhodnutí pak jednoznačně vyplývá, že žalobce v této části žaloby tvrdí zjevnou nepravdu ve svůj prospěch.
76. K druhému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že se ve správní úvaze o změně výši ukládané pokuty řídil nejen zákonem předepsanými kritérii, ale také základními principy správního rozhodování, včetně jeho předvídatelnosti. Žalovaný jako ústřední vodoprávní úřad na úseku

ochrany vod dbá na vytváření jednotného právního prostředí pro všechny provozovatele. Při sankcionování je tak uplatňován princip postihování shodných skutkových podstat v obdobných případech srovnatelnou výší pokut, s důrazem na zachování preventivního účinku ukládaných sankcí. Změna výše pokuty pak řádově nijak nevybočuje směrem nahoru z obdobných výší pokut na úseku vodního hospodářství, uložených ČIŽP za obdobné správní delikty v posledních letech.

77. K jedenáctému žalobnímu bodu a tvrzení žalobce že i „jalový kanál“ je osazen také nepřekonatelnou překážkou – jezem, a že proti proudu řeky jsou obě cesty rovnocenné a není důvod kteroukoliv z nich preferovat, žalovaný sdělil, že na rozdíl od derivačního kanálu osazeného MVE, kde skutečně nic živého přes turbínu neprojde, tak mohou migrovat ryby přes jez směrem dolů po přirozeném korytu řeky Svitavy kdykoliv (ovšem žalobce tam musí nechat téct MZP), a nahoru přes jez za velkých vod, kdy dochází k rozliti vod do inundace (záplavové území) kolem jezu, jak je uvedeno na straně 3 odůvodnění rozhodnutí Okresního úřadu Blansko vydaného pod č. j. RŽP 844/99-Ba a vyhotoveného dne 26. 5. 1999, kterým byla povolena předmětná MVE. Na rozdíl od derivačního kanálu tedy mohou ryby přes jez migrovat směrem dolů po přirozeném korytu řeky Svitavy kdykoliv. Směrem nahoru pak pouze za velkých vod, kdy se řeka Svitava rozlije do inundace.
78. K dvanáctému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že na straně 8 rozhodnutí správního orgánu I. stupně je slovně ČIŽP popsán stav v době měření MZP dne 2. 9. 2015 prostřednictvím ČHMÚ. Není zde potřeba žádného dalšího výpočtu, posudku nebo rekonstrukce, jak tvrdí žalobce. Žalobcem navrhované zpracování dodatečného znaleckého posudku, který by zpětně na základě dostupných údajů určil průtok v celém korytu řeky Svitavy v průběhu měření, průtok elektrárnou a provedl rekonstrukci toho, co se v době měření dne 2. 9. 2015 skutečně událo, je prakticky nemožné, protože se nelze vrátit v čase cca 2 roky zpět a nasimulovat stejné podmínky, počasí, průtoky v řece Svitavě a manipulace na vodních dílech a na řece Svitavě tak, jako tomu bylo reálně v době měření ČHMÚ.
79. Ke čtrnáctému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že náklady řízení byly stanoveny s ohledem na to, že se jednalo o složité řízení. Zejména proto, že žalobce v průběhu správního řízení na první instanci průběžně napadal všechny provedené procesní kroky ČIŽP, a proto než bylo vydáno meritorní rozhodnutí ve věci, byla ze strany správních orgánů vydána 2 procesní usnesení a 2 procesní rozhodnutí.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

80. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
81. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, protože žádná ze stran s takovým postupem nevyjádřila nesouhlas.
82. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
 - Podle § 125c odst. 1 písm. a) vodního zákona právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako oprávněný dopustí správního deliktu tím, že nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 v rozporu s povolením k nakládání s vodami,
 - Podle § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník vodního díla dopustí správního deliktu tím, že provozuje vodní dílo v rozporu s § 59 odst. 1 písm. a).
 - Podle § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona vlastník vodního díla je povinen dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu, zejména dodržovat provozní řád a schválený manipulační řád, neprodleně oznamovat

vodoprávnímu úřadu změny mající vliv na obsah manipulačního řádu a předkládat vodoprávnímu úřadu ke schválení návrh na úpravu manipulačního řádu tak, aby byl v souladu s komplexním manipulačním řádem podle § 47 odst. 4 písm. g); náležitosti manipulačních a provozních řádů stanoví Ministerstvo zemědělství vyhláškou.

- Podle § 2 odst. 1 písm. c) vyhlášky 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl náležitostmi manipulačního řádu vodního díla jsou základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou na vodním díle.
- Podle § 49 odst. 1 správního řádu ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, uvědomí správní orgán o ústním jednání účastníky nejmeně s pětidenním předstihem. Tuto povinnost nemá vůči účastníkovi, který se práva účasti na ústním jednání vzdal.
- Podle § 1 odst. 1 vodního zákona účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství. Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závislých suchozemských ekosystémů.
- Podle § 36 odst. 1 vodního zákona minimálním zůstatkovým průtokem je průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku.

83. Soud neshledal důvodnými tyto žalobní body:

84. První žalobní bod s označením „*Nezákonná kvalifikace správního deliktu*“ neshledal soud oprávněným. Soud v daném případě dospěl k závěru, že § 125c odst. 1 písm. a) vodního zákona, na který poukazuje žalobce, a § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona, za jehož porušení byla žalobci napadeným rozhodnutím uložena pokuta, jsou v poměru speciality. Zatímco § 125c odst. 1 písm. a) vodního zákona ukládá obecně povinnost osobám (právníkům a fyzickým) nakládat s povrchovými a podzemními vodami v souladu s vydaným povolením k nakládáním s vodami, ustanovení § 125d odst. 1 písm. a) vodního zákona ukládá zvláštní (speciální) povinnost vlastníkům vodních děl dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu. V projednávaném případě je žalobce vlastníkem vodního díla MVE, a tedy je povinen nejen obecně nakládat s povrchovými vodami v souladu s vydaným povolením, ale zejména je povinen dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých byla MVE povolena a uvedena do provozu. Rozhodnutím Okresního úřadu Blansko, ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba byla povolena změna stavebního povolení předmětné MVE a zároveň byl stanoven MZP v ř.km 51,786 pod vzdouvacím stavidlem 0,4 m³/s. Žalobce tak byl povinen nejen obecně nakládat s povrchovou vodou v souladu s vydaným povolením k nakládání s vodami (viz rozhodnutí Okresního úřadu Blansko), ale konkrétně byl žalobce povinen dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých byla MVE povolena a uvedena do provozu (viz zejména rozhodnutí Okresního úřadu Blansko a Manipulační řád). Žalovaný tak nepochybil, když v daném případě upřednostnil zvláštní skutkovou podstatu správního deliktu podle § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona před skutkovou podstatou obecného správního deliktu upraveného v § 125c odst. 1 písm. a) téhož zákona. Jednočinný souběh těchto deliktů je tudíž vyloučen.
85. K námitce žalobce, že manipulační řád nemůže MZP stanovit, soud uvádí, že v projednávaném případě nebyl MZP stanoven Manipulačním řádem, ale již výše uvedeným rozhodnutím Okresního úřadu Blansko ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba. Žalobci tak byla primárně stanovena povinnost dodržovat MZP rozhodnutím Okresního úřadu Blansko, ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba. Toto rozhodnutí zcela jednoznačně stanovilo povinnost dodržovat v ř.km

51,786 pod vzdouvacím stavidlem MZP v min. množství $0,4 \text{ m}^3/\text{s}$. Sekundárně pak byla žalobci uložena povinnost dodržovat MZP Manipulačním řádem. Manipulační řád tedy pouze v návaznosti na vydané rozhodnutí o povolení k nakládání s vodami (a primární povinnost dodržovat MZP) a v souladu s § 2 odst. 1 písm. c) vyhlášky 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl, upravil základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou na předmětné MVE, a tedy i povinnost dodržovat MZP. O výše uvedeném ostatně svědčí i samotný Manipulační řád, který v části B „Technické údaje o vodním díle“, bodu B1 písm. b) uvádí „...Povolený odběr MVE je $Q_{mve} = 2,0 \text{ m}^3/\text{s}$ (rozř. Č.j. VLHZ 1674/89- Sv ze dne 5. 1. 1990) a minimální zůstatkový průtok (MZP) $Q_{mz} = 0,4 \text{ m}^3/\text{s}$ (podle rozhodnutí RŽP 844/99-Ba ze dne 26. 5. 1999)“, a tedy na rozhodnutí Okresního úřadu Blansko ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba přímo odkazuje. Není-li ze strany žalobce dodržen MZP, dochází současně k porušení rozhodnutí Okresního úřadu Blansko ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba, a Manipulačního řádu.

86. Žalobce se mýlí, pokud uvádí, že v napadeném rozhodnutí není uvedeno, jakým způsobem měl žalobce porušit Manipulační řád. Manipulační řád mj. upravuje podmínky manipulace s vodou na předmětné MVE tak, aby bylo dodrženo povolení k nakládání s vodami, respektive tak aby byl zajištěn MZP ve výši $0,4 \text{ m}^3/\text{s}$. O výše uvedeném svědčí část C Manipulačního řádu, kde jsou upraveny základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou na předmětné MVE. Jinými slovy tato část Manipulačního řádu řeší dodržování MZP na předmětné MVE. Žalovaný pak správně poukázal na bod C1 a C5. Z bodu C1 Manipulačního řádu totiž jednoznačně vyplývá primární cíl žalobce při jakékoliv manipulaci s vodou na předmětné MVE, a to zachovat $Q_{mz} = 0,4 \text{ m}^3/\text{s}$. Tomu ostatně odpovídá i citovaná část C5, která upravuje opadávání vody po povodni, a kde je opětovně zdůrazněna povinnost pod jezem ponechat průtoky nejméně $Q_{mz} = 0,4 \text{ m}^3/\text{s}$. Stejně pak je relevantní i část E, upravující pokyny pro manipulaci s vodou při mimořádných událostech, konkrétně při nedostatku vody. I v tomto případě Manipulační řád zvýrazňuje povinnost dodržet Q_{mz} na úrovni $0,4 \text{ m}^3/\text{s}$. Manipulační řád tak klade důraz na povinnost žalobce dodržovat MZP za jakékoliv situace (běžný chod, povodně, mimořádná událost). Žalobce v projednávaném případě nezajistil, aby dne 2. 9. 2015 byl zachován v ř.km 51,786 pod vzdouvacím stavidlem MZP v min. množství $0,4 \text{ m}^3/\text{s}$, a tedy porušil rozhodnutí Okresního úřadu Blansko ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba, a Manipulační řád.
87. Soud nepřisvědčil žalobnímu bodu, spočívajícímu v podjatosti úřední osoby Ing. J. K. Předně soud poukazuje na skutečnost, že o námitce podjatosti úřední osoby Ing. J. K. bylo rozhodnuto usnesením ČIŽP ze dne 20. 9. 2016, č. j. ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.006/16/BJK (ve znění opravných usnesení) ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 12. 2016, č. j. 2557/560/16 76383/ENV/16. V uvedených rozhodnutích dospěly správní orgány k závěru, že pouhé členství v radě Moravského rybářského svazu, z.s. (dále jen „MRS“) nemůže postup úřední osoby při kontrolní činnosti ČIŽP ovlivnit, neboť jako člen rady nemá právo rozhodovací, ale pouze hlasovací. Zároveň poukázaly na skutečnost, že pokud MVE nakládá s vodami v souladu s rozhodnutím vodoprávních úřadů, nemá MRS k provozu MVE výhrady. Dále správní orgány konstatovaly, že pokud by měl Ing. J. K. zisk z podnikatelské činnosti a působení v radě MRS, pak by pro něj bylo ekonomicky zajímavější vykonávat právě tyto činnosti a ne působit dlouhodobě ve státní správě. Konečně žalovaný poukázal i na skutečnost, že příjem z uložených pokut ČIŽP je příjmem státu, a nemá žádnou spojitost s MRS. Na výše uvedená rozhodnutí žalovaný v napadeném rozhodnutí pro stručnost odkázal. Odkaz žalovaného na uvedená rozhodnutí nemůže způsobit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
88. S hodnocením správních orgánů o nepodjatosti dotčené úřední osoby se soud ztotožňuje. Žalobce nikterak neprokázal, že by MRS měl jakýkoliv zájem na výsledku řízení. Hlavní poslání MRS je sdružování osob vykonávající rybářské právo. To, že MVE negativně ovlivňují životní prostředí ryb, a tím tedy i rybářské právo, je skutečnost, která však nemůže vést k závěru, že by MRS měl jakýkoliv zájem na výsledku řízení. Příjem z uložených pokut není příjmem MRS, ale

výlučně státu. Výše pokuty uložená správními orgány za správní delikt se odvíjí od konkrétního porušení zákonem stanovených povinností a nesmí být pro subjekty likvidační. Rovněž pouhé členství v radě MRS nemůže samo o sobě zakládat podjatost úřední osoby, neboť rada je kolektivní orgán, v němž má předmětná úřední osoba toliko hlasovací, nikoliv rozhodovací právo. Konečně soud poukazuje na skutečnost, že dotčená úřední osoba není vzhledem k pracovnímu poměru k ČIŽP na případných příjmech MRS existenčně závislá.

89. Rovněž nedůvodný soud shledal žalobní bod, označený jako „*Neprovedení navržených důkazů*“. Předně z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, proč ČIŽP nepovažovala tyto důkazy za relevantní (viz strana 11 prvostupňového rozhodnutí, poslední odstavce, a strana 14 až 16 prvostupňového rozhodnutí).
90. Správní orgány nepochybily, když neprovedly jako důkaz žalobcem navrhovaná data z vodoměrných stanic ČHMÚ v Letovicích a Bílovicích nad Svitavou. Cílem zjištění průtoku v řece Svitavě ve stanicích Letovice a Bílovice nad Svitavou bylo zjištění celkového průtoku řeky Svitavy ve stanici nad MVE a pod MVE, tj. zda mj. průtok řek vůbec umožňoval zachování stanoveného MZP. Z dokladu o úředním měření č. 3/2015 vyplývá, že průtok řeky Svitavy ve stanicích Letovice a Bílovice nad Svitavou byl vyšší než MZP. Skutečnost, že ve stanicích Letovice a Bílovice nad Svitavou byl průtok vyšší než MZP pak dokládají i žalobcem navržená data z vodoměrných stanic. Odlišnost dat ČHMÚ a dat předložených žalobcem mohla být způsobena chybou měření a odlišným okamžikem měření. Nic však nemůžou změnit na skutečnosti, že průtok řeky Svitavy v rozhodnou dobu umožňoval žalobci zachování MZP. Ostatně kdyby tomu tak nebylo, musela by být MVE dle Manipulačního řádu (bod E3) odstavena, což se však nestalo, neboť byla v automatickém režimu.
91. Stejně tak správní orgány nepochybily, když nepřihlédly k vyjádření Povodní Moravy, s.p. ze dne 24. 4. 2004. Z uvedeného vyjádření mj. vyplývá, že vlivem provozu řady dalších MVE na toku Svitavy dochází ke značnému kolísání hladiny v toku. K výše uvedenému soud poukazuje na rozhodnutí ČIŽP, ve kterém ČIŽP žalobci mj. sdělila právě k tomuto důkazu, že pokud dochází ke kolísavým stavům na řece Svitavě z důvodu provozu dalších vodních děl (MVE), která se nachází nad předmětnou MVE, pak je nutno nastavit zařízení pro ovládání na vzdouvacím objektu tak, aby byly podchyceny kolísavé stavy z hlediska dodržování stanoveného MZP. Z výše uvedeného vyplývá, že i pokud by bylo prokázáno, že dne 2. 9. 2015 došlo v předmětnou dobu ke kolísavému stavu na řece Svitavě, což prokázáno nebylo, byl žalobce dle Manipulačního řádu povinen odstavit MVE při poklesu průtoku pod 0,9 m³/s. Jestliže tak žalobce neučinil, nevede tato skutečnost k jinému závěru, než že dne 2. 9. 2015 od 10:25 do 10:50 byl průtok řeky Svitavy takový, že žalobci umožňoval dodržet MZP. Při chodu MVE je pak žalovaný dle Manipulačního řádu povinen dodržet MZP bez ohledu na případný kolísavý stav. S ohledem na výše uvedené nemá navržený důkaz na projednávanou věc žádný vliv.
92. Rovněž pak nemohl mít vliv na projednávaný případ i žalobcem navržený důkaz, spočívající v průběhu průtoků řeky Svitavy v Bílovicích nad Svitavou dne 14. 9. 2015 od 21:00 do 22:00. Předložený důkaz se jednak vztahuje k jinému dni a zejména k jinému časovému úseku. Zatímco Úřední měření proběhlo dne 2. 9. 2015 od 10:25 do 10:50, žalobcem navržený důkaz se vztahoval ke dni 14. 9. 2020, a to konkrétně k časovému úseku od 21:00 hod. do 22:00 hod. Navíc dne 14. 9. 2015 byla s největší pravděpodobností MVE odstavena, a to s ohledem na opravu silnice a mostu ve Skalici nad Svitavou (viz e-mail jednatele žalobce ze dne 9. 9. 2015). Za uvedeného stavu věci nemůže mít žalobcem navržený důkaz žádný vliv na projednávanou věc.
93. Pokud jde o žalobcem navrhovaný znalecký posudek, soud předně poukazuje na skutečnost, že žalobce jej navrhl vypracovat za účelem určení chybovosti úředního měření a dále, aby znalec na základě dostupných údajů určil průtok v celém korytu řeky Svitavy v průběhu měření a provedl rekonstrukci, co se v době měření skutečně událo (viz návrh žalobce ze dne 4. 7. 2015). Pokud jde o chybovost měření, soud odkazuje na „*Doklad o úředním měření č. 3/2015*“. Z tohoto dokladu

vyplývá, že hodnota rozšířené nejistoty úředního měření ve stanovení průtoku na hladině spolehlivosti 95 % je do 5%. Na výše uvedeném by znalecký posudek nemohl nic změnit. Pokud pak jde o určení průtoku v celém korytě řeky Svitavy v průběhu měření, pak soud uvádí, že správními orgány bylo v projednávaném případě prokázáno, že průtok řeky Svitavy žalobci umožňoval dodržet MZP. Výše uvedený závěr správních orgánů žalobce nikterak nezpochybil. Dále soud opakovaně uvádí, že v době měření, tj. dne 2. 9. 2020 v době od 10:25 do 10:50, byla MVE v chodu, a tedy dle Manipulačního řádu musel být průtok řeky Svitavy vyšší než 0,9 m³/s. V opačném případě by muselo dojít k odstavení MVE, což učiněno nebylo. Za tohoto stavu věci nebyly správní orgány povinny nechat vypracovat znalecký posudek, neboť žalovaný relevantním způsobem nezpochybil závěry správních orgánů. Na základě shora uvedeného má soud za to, že správní orgány nepochybily, když neprovedly žalobcem navržený důkaz spočívající ve vypracování znaleckého posudku.

94. K šestému žalobnímu bodu, označenému jako „*Absence ústního jednání*“, soud uvádí, že v daném případě nebylo nezbytné nařizovat ústní jednání, jelikož obecně ústní jednání nebylo v rozhodnou dobu povinnou součástí správního řízení. Ve smyslu § 49 odst. 1 správního řádu byl správní orgán povinen nařídit ústní jednání ve věci, jestliže by to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Správní orgány v projednávaném případě rozhodly na základě „*Dokladu o úředním měření č. 3/2015*“, fotodokumentace a vyjádření žalovaného, když žalobcem navržené důkazy neshledaly jako relevantní. Za uvedeného stavu věci nebyl dle náhledu soudu dán důvod k nařízení ústního jednání, jelikož deliktní jednání bylo spolehlivě prokázáno listinami založenými ve správním spise. Žalobce pak měl možnost se ve věci písemně vyjádřit. Preventivní funkce ústního jednání v situaci, kdy je jediným účastníkem správního řízení žalobce, je v tomto případě vyloučena.
95. Nedůvodný soud shledal sedmý žalobní bod s označením „*Nevypořádání se s alternativní skutkovou podstatou*“. Předně soud poukazuje na rozpornost tvrzení žalobce v podané žalobě a v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Zatímco v podané žalobě žalobce tvrdil, že ve chvíli, kdy začalo měření, byla elektrárna odstavena, v podaném odvolání žalobce naopak uvedl, že v intervalu od 10 do 11 hodin byly vyrobeny pouze 4 kWh el. energie, tedy MVE fungovala na necelých 10 %. Dle náhledu soudu v projednávaném případě byla MVE v rozhodnou dobu v provozu, o čemž svědčí žalobcem předložený hodinový diagram o výrobě elektřiny ze dne 2. 9. 2015 a předložený provozní deník MVE, podle kterého byla MVE v automatickém provozu. Pokud jde pak o žalobcem namítanou alternativu skutkových tvrzení, spočívající v poklesu hladiny na řece Svitavě, soud uvádí, že žalobce v průběhu správního řízení nepředložil žádný důkaz o tom, že dne 2. 9. 2015, v čase od 10:25 do 10:50 k poklesu hladiny řeky skutečně došlo. Naopak ČIŽP pak v odůvodnění svého rozhodnutí popsala zcela logicky, proč došlo v uvedený časový okamžik k poklesu hladiny v hlavním korytě řeky Svitavy (viz strana 8 a 15 až 16 prvostupňového rozhodnutí). V době měření MZP byla převážná část vody odváděna náhonem na MVE (viz Záznam o ukonech předcházející kontrole ze dne 2. 9. 2015), přičemž právě v době mezi 10:00 a 11:00 došlo ke zvýšení výkonu MVE ze 2 kWh na 4 kWh. S ohledem na vzdálenost MVE od vzdouvacího stavidla (173 m) pak lze spatřovat mezi zvýšeným výkonem MVE a zvýšeným odběrem vody přes náhon MVE přímou souvislost. Pokles hladiny byl způsoben v předmětný okamžik právě zvýšeným odběrem vody MVE. S ohledem na uvedené neshledal soud tento žalobní bod relevantním.
96. Pokud jde o desátý žalobní bod s označením „*Okolnosti vylučující odpovědnost*“, soud uvádí, že aby žalobce vůbec mohl s touto námitkou být úspěšný, musel by tvrdit a prokázat, že vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat, aby splnil uloženou povinnost. To se však v projednávaném případě nestalo. Žalobce sice v podané žalobě tvrdil, že v době měření byla uzavřena turbína. Tuto skutečnost však žalobce ničím nedokládal. Tato skutečnost pak nevyplyvá ani z žádných důkazů, předložených žalobcem v průběhu správního řízení. Tvrzení žalobce, že turbína byla uzavřena, je pak v rozporu se zjištěním, že v době od 10:00 hodin do 11:00 hodin

došlo ke zvýšenému výkonu MVE z 2 kWh na 4 kWh a provozním deníkem MVE, podle kterého byla MVE v automatickém provozu. V případě, že by byla turbína skutečně uzavřena, nemohla by MVE produkovat elektřinu. Na základě shora uvedeného má soud za to, že žalobce neprokázal splnění podmínek uvedených v § 125l odst. 1 vodního zákona.

97. Pokud jde o jedenáctý žalobní bod s označením „*Materiální stránka správního deliktu*“, soud uvádí, že v projednávaném případě správní orgány dospěly k závěru, že žalobce naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu dle vodního zákona, když nedodržel MZP stanovený v povolení k nakládáním s vodami příslušným vodoprávním úřadem (viz rozhodnutí Okresního úřadu Blansko ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba). Pokud pak žalobce tvrdí, že MZP pod vzdouvacím stavidlem byl v době od 9 do 11 hodin bezpečně vyšší, pak tuto skutečnost nikterak neprokázal, respektive žalobce žádným z předložených důkazů nevyvrátil zjištění správních orgánů, že přestože průtok řeky Svitavy v předmětný den umožňoval dodržet MZP, žalobce MZP v dané výši nezajistil. Vzhledem k tomu, že žalobci byla rozhodnutím Okresního úřadu Blansko ze dne 26. 5. 1999, č. j. RŽP 844/99-Ba stanovena povinnost dodržet v ř.km 51,786 MZP ve výši 0,4 m³/s, jsou následné polemiky žalobce o tom, kolik a kde teče vody, kudy vodní tok historicky protékal, či zda není lepší za nízkého průtoku nechat část vody protékat náhonem, apod., irelevantní.
98. Již samotným nedodržením povinností stanovených vodním zákonem je sama o sobě vyvolána možnost vzniku „*poruchy*“, neboť je nepochybné, že se zákonodárce rozhodl sankcionovat pouze ta porušení, která mohou vést k ohrožení životního prostředí. Výše uvedené vyplývá z § 1 odst. 1 vodního zákona, upravující účel tohoto předpisu, ve spojení s § 36 odst. 1 vodního zákona, vymezující pojem MZP. Účelem vodního zákona je mj. ochrana povrchových vod a vodních ekosystému. MZP má pak zajistit takový průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku. ČIŽP pak v prvostupňovém rozhodnutí konkretizovala tuto „*poruchu*“, když uvedla, že nedodržení MZP „*v letním období způsobuje značné prohřívání vody spojené s úbytkem kyslíku ve vodě, což může způsobit úhyn ryb a ostatních vodních živočichů žijících v daném poměrně dlouhém úseku vodního toku. Uvedený úsek řeky Svitavy je úsekem, v němž se vyskytují lososovité ryby a do kterého mají v době tření tyto ryby snahu vytahovat. Nedostatek vody...zabraňuje migraci ryb a ostatních vodních živočichů, v zimním období může nedostatek vody způsobit totální promrznutí toku v daném místě, což může mít za důsledek totální likvidaci veškerého života ryb a vodních organismů*“. Žalovaný pak k námitce žalobce v napadeném rozhodnutí doplnil, že nedodržení povolení k nakládání s povrchovými vodami a porušením schváleného manipulačního řádu MVE došlo k ohrožení životního prostředí – flóry a fauny ve vodním toku řeky Svitavy. Následky ohrožovacího deliktu spočívají ve vyvolání reálného nebezpečí, že chybí jen málo k tomu, aby nastala porucha vedoucí k poškození chráněného zájmu. K naplnění materiální stránky správního deliktu pak dojde vždy, když nejsou dodržovány právní předpisy, týkající se nakládání s vodami, neboť tím, je vyvoláno nebezpečí vzniku poruchy. S výše uvedenými závěry správních orgánů se soud ztotožňuje. Na základě shora uvedeného má soud za to, že materiální stránka deliktu byla naplněna.
99. Dvanáctý žalobní bod, s označením „*Nepřezkoumatelnost rozhodnutí*“, neshledal soud důvodným. K tomuto žalobnímu bodu soud uvádí, že podstata jednání, které bylo žalobci správními orgány vytýkáno, spočívala v nedodržení MZP v ř.km 51,786 pod vzdouvacím stavidlem ve Skalici nad Svitavou, a to přestože v den měření protékalo v řece Svitavě dostatek vody, neboť dle limnigrafické stanice v Letovicích bylo naměřeno množství 1,06 m³/s. Pokud pak jde o ČIŽP zjištěný pokles hladiny, soud odkazuje na rozhodnutí ČIŽP (konkrétně stranu 8 a 15 až 16). V této části rozhodnutí se ČIŽP podrobně věnovala důvodům poklesu hladiny v korytě řeky Svitavy, když dospěla k závěru, že pokles hladiny byl způsobem zvýšenou dodávkou el. energie MVE (v čase mezi 10:00 a 12:00 hodin byla zvýšena dodávka el. energie ze 2 kWh na 7 kWh – viz

výpis OTE). Zvýšený výkon MVE pak byl způsoben zvýšením nátoky a odběru vody pro MVE. Jinými slovy postupné zvýšení výkonu MVE odpovídalo zvýšenému odběru vody pro MVE, což způsobilo pokles vod pod vzdouvacím objektem v čase úředního měření. Vzhledem k tomu, že vzdutí hladiny nad MVE je poměrně dlouhé, neboť vzdouvací objekt je od MVE vzdálen 173 m, snížení hladiny pod vzdouvacím objektem odpovídá časovému prodloužení a náběhu MVE na vyšší výkon v čase od 10:00 hodin do 12:00 hodiny. Vyšší výkon MVE znamenal, že došlo k většímu nátoky, tj. k většímu odběru vody MVE, což v návaznosti na to způsobilo zrychlení průtoku vody v náhonu a snížení vodní hladiny v celém úseku vzdutí a tím došlo ke snížení průtoku pod vzdouvacím stavidlem. V této souvislosti soud rovněž upozorňuje, že ČIŽP sdělila žalobci v rozhodnutí (konkrétně strana 9 a 16) i důvod, proč nemusí výroba el. energie korespondovat se skutečným průtokem vody v náhonu. Je tomu tak proto, že MVE vykáže výrobu el. energie na základě skutečně odebrané vody protékající turbínou, avšak nezohledňuje průtok a odvedení nevyužité vody např. jalovým přepadem, nebo nevyužité vody způsobené netěsností lopatek turbíny. Dle názoru soudu výše uvedená tvrzení ČIŽP představují logickou úvahu, která odpovídá skutkovým zjištěním a nevykazuje žádné rozpory. Žalobce pak tato zjištění ČIŽP nezpochybnil žádným tvrzením, případně předloženým důkazem. S ohledem na výše uvedené nepovažuje soud napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

100. K třináctému žalobnímu bodu a k tvrzení, že mu byla usnesením č. j. ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.004/16/BJK stanovena 15 denní lhůta k navržení důkazů, respektive že mu byla zkrácena lhůta pro navrhování důkazů, soud uvádí, že předmětná výzva neměla vliv na zákonnost postupu správních orgánů v projednávaném případě. Je tomu tak proto, že správní orgány se vyjádřily v rozhodnutí ke všem důkazům navrženým žalobcem. Žalobce pak v podané žalobě neuvádí žádný konkrétní důkaz, který by navrhl a ke kterému by se správní orgány nevyjádřily. S ohledem na výše uvedené tedy soud neshledal vady v postupu správních orgánů.
101. K tvrzení žalobce, že správní orgány odmítají zpřístupnit, jak bylo měření provedeno, soud odkazuje na „*Doklad o úředním měření č. 3/2015*“, včetně jeho přílohy. Z uvedeného dokladu jednoznačně vyplývá, jaká měřidla byla použita pro úřední měření, včetně údajů o jejich ověření, dále jaká metoda byla použita (jednalo se o metodu průtoku hydrometrickou vrtulí metodou rychlostního pole) a výsledek měření, včetně prohlášení o nejistotě. V rámci výsledku měření ČHMÚ mj. konstatoval, že výpočet je proveden metodou splitu. Z přílohy k dokladu o úředním měření pak vyplývají podkladové výsledky k provedení měření, ze kterých byl následně dopočten průtok řeky Svitavy ve výši $0,167 \text{ m}^3/\text{s}$. „*Doklad o úředním měření č. 3/2015*“, včetně jeho přílohy byl žalobci zaslán ČIŽP v podání ze dne 1. 8. 2016, č. j. ČIŽP/47/OOV/SR01/1511985.004/16/BJK. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žalobce měl dostatek podkladů, prostřednictvím kterých si mohl ověřit správnost provedení měření, neboť měl k dispozici všechna vstupní data ČHMÚ a rovněž mu byla známa i metoda výpočtu. Zároveň soud poukazuje na skutečnost, že součástí autorizace ČHMÚ k výkonu úředního měření průtoku vody na vodních tocích, jsou i podmínky autorizace, podmínky pro výkon úředního měření (viz rozhodnutí o autorizaci). Na výše uvedeném by pak již nic nemohl změnit výslech osoby provádějící měření.
102. Soud naopak shledal důvodnými níže uvedené námitky žalobce:
103. K žalobnímu bodu s označením „*Porušení principu legitimního očekávání ohledně výše sankce*“ soud poukazuje na žalobcem podané odvolání a na napadené rozhodnutí. Žalobce v podaném odvolání, a to na straně 4 až 9 uvedl skutečnosti, na základě kterých dospěl k závěru o porušení této zásady (viz tabulka uložených pokut, tiskové zprávy ČIŽP, apod.), a to včetně konkrétních případů (pokuta udělaná provozovateli MVE Petrkov, společnosti NATUR ENERGO s.r.o., společnosti E. On Trend, Ing. M. N.). Žalovaný k tomuto žalobnímu bodu v napadeném rozhodnutí toliko konstatoval, že dal žalobci za pravdu a snížil pokutu na 50 000 Kč. V dalších částech napadeného rozhodnutí pak žalovaný uvedl, že pokutu v uvedené výši „*považuje za*

odpovídající k okolnostem a druhu spáchaného správního deliktu. Uložená pokuta pak svojí výší nijak nevybočuje z obdobných výší pokut na úseku vodního hospodářství, uložených ČÍŽP za obdobné správní delikty v nedávné době (v posledních 2 obdobných řešených případech na MŽP byly sankce uloženy ČÍŽP ve výši 60 000 a 80 000 Kč)“. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že v této části je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z napadeného rozhodnutí totiž nevyplývá, na základě jakých skutečností a důkazů a jakou úvahou dospěl žalovaný k závěru, že výše uložené pokuty odpovídá okolnostem a druhu spáchaného správního deliktu a že svojí výší nevybočuje z obdobných výší pokut. Žalobce při tom v podaném odvolání uvedl zcela konkrétní skutečnosti, na které však žalovaný nikterak nereagoval. Za uvedeného stavu věci žalobci nezbylo než svá tvrzení v podané žalobě zopakovat. Tím, že žalovaný nikterak nereagoval na zcela konkrétní tvrzení žalobce v podaném odvolání o porušení principu legitimního očekávání a zároveň z napadeného rozhodnutí není zřejmé, na základě jakých skutečností a důkazů a jakou úvahou dospěl žalovaný k závěru, že pokuta ve výši 50 000 Kč nevybočuje z obdobných výší pokut, zatížil žalovaný v této části napadené rozhodnutí vadou, způsobující nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

104. Protože soud shledal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné v části, týkající se odůvodnění změny výše uložené pokuty za správní delikt, nezabýval se již námitkami žalobce, týkajícími se likvidační výše pokuty, neexistence přitěžujících okolností a nepřihlednutí k polehčujícím okolnostem. Obecně totiž odůvodnění změny výše uložené sankce musí představovat komplexní (ucelenou) úvahu správního orgánu, ze které musí být zřejmé, jak žalovaný v daném případě dospěl ke konečné výši uložené pokuty. Nelze-li úvahu správního orgánu o změně výše sankce v nějaké části považovat za přezkoumatelnou, není zároveň možno se zabývat i souvisejícími tvrzeními. Je tedy na žalovaném, aby nejprve sdělil, na základě jakých konkrétních skutečností, případně důkazů a jakou správní úvahou dospěl v souladu s příslušným ustanovením vodního zákona k závěru o výši uložené sankce v projednávaném případě a proč považuje námitky žalobce vztahující se k výši uložené sankce za liché. Teprve následně může soud tuto úvahu správního orgánu přezkoumat.
105. Důvodným soud shledal i poslední žalobní bod, s označením „*Nezákonné stanovení výše nákladů správního řízení*“. K výše uvedené námitce správní orgány shodně uvedly, že se jednalo o zvláště složitý případ, ke kterému byl přibrán znalec z jiného oboru než psychiatrie. Z výše uvedeného konstatování nikterak nevyplývá, na základě jakých skutečností a jakou správní úvahou dospěly správní orgány k závěru, že se jedná o zvláště složitý případ. Navíc správní spis předložený žalovaným neskýtá žádný podklad, pro konstatování správních orgánů, že byl přibrán znalec z jiného oboru než psychiatrie. V této části je tak napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Bude tedy na žalovaném, aby v dalším řízení odpovídajícím způsobem odůvodnil, na základě jakých skutečností a jakou úvahou dospěl k závěru, že se jedná o zvláště složitý případ. V této souvislosti soud uvádí, že složitost případu se nemůže odvíjet od skutečnosti, zda a do jaké míry účastník řízení uplatnil procesní práva, která mu náleží. Zároveň soud upozorňuje žalovaného na znění § 6 odst. 2 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, konkrétně na možné výše paušálních částek.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

106. Protože soud shledal napadené rozhodnutí v části nepřezkoumatelným, nezbylo mu než žalobou napadené rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost, spočívající v nedostatku důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.
107. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce a soud proto uložil

žalovanému povinnost zaplatit žalobci ve stanovené lhůtě náhradu nákladů řízení tvořených zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč.

108. Soud pak nepřiznal žalobci jím nárokovanou paušální náhradu nákladů řízení, neboť z ustálené judikatury NSS (např. rozsudek č. j. 6 As 135/2015-79 a č. j. 6 Ads 299/2014-25) vyplývá, že v soudním řízení správním se neuplatní vyhláška č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení, v případech podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a podle § 89a ex. řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 16. prosince 2020

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu